

Tarptautinė
migracijos
organizacija

Europos
migracijos
tinklas

**Sulaikymo ir
alternatyvių
sulaikymui
priemonių taikymas
įgyvendinant
tarptautinės
apsaugos ir grąžinimo
priemones**

2020/5

EMN STUDIJA

Šis tyrimas atliktas pagal Europos migracijos tinklo (EMN) 2019–2020 m. metinę programą.

EMN – tai migracijos ekspertų tinklas, skirtas rinkti, analizuoti ir dalintis naujausia, objektyvia ir palyginama informacija migracijos bei prieglobsčio srityje. Lietuvoje EMN veiklą LR Vyriausybės nutarimu vykdo Tarptautinės migracijos organizacijos (TMO) Vilniaus biuras.

Daugiau informacijos apie EMN: www.emn.lt.

Kontaktai:

Europos migracijos tinklas Lietuvoje

A. Jakšto g. 12, 4 aukštas

LT-01105, Vilnius

Tel.: +370 5 2624897

El. paštas: emnlithuania@iom.int

© Tarptautinė migracijos organizacija (TMO), Europos migracijos tinklas (EMN), 2020

Studijoje pateikta informacija nebūtinai atspindi oficialią Lietuvos Respublikos, Europos Komisijos ar TMO ir jos šalių narių poziciją. Visos teisės saugomos. Kopijuoti visą ar dalimis, taip pat naudoti komerciniais tikslais be TMO Vilniaus biuro raštiško leidimo draudžiama.

**Sulaikymo ir
alternatyvių
sulaikymui
priemonių taikymas
įgyvendinant
tarptautinės
apsaugos ir grąžinimo
priemones**

2020/5

EMN STUDIJA

TURINYS

SANTRAUKA.....	8
1. NACIONALINĖ POLITIKA IR TEISINĖ SISTEMA: PASIKEITIMAI NUO 2015 M.....	10
2. ALTERNATYVŲ SULAIKYMUI PRIEINAMUMAS IR PRAKTINIS JŲ TAIKYMO ORGANIZAVIMAS.....	18
3. VERTINIMO PROCEDŪROS IR KRITERIJAI, KURIAIS VADOVAUJAMASI SULAIKANT TREČIŲJŲ ŠALIŲ PILIEČIUS AR TAIKANT JIEMS ALTERNATYVIAS SULAIKYMUI PRIEMONES.....	32
4. SULAIKYMO IR ALTERNATYVIŲ SULAIKYMUI PRIEMONIŲ POVEIKIS GRAŽINIMO IR TARPTAUTINĖS APSAUGOS PROCEDŪRŲ VEIKSMINGUMUI.....	40
IŠVADOS.....	48

Kontekstas. Lietuvoje 2015-2019 m. vidutiniškai kasmet 2500 užsieniečių pažeidė atvykimo, buvimo ar gyvenimo, vykimo tranzitu ir išvykimo iš Lietuvos Respublikos tvarką. Per tą patį laikotarpį kasmet vidutiniškai apie 200 užsieniečių buvo sulaikyti ilgiau nei 48 valandoms už neteisėtą atvykimą ir (ar) neteisėtą buvimą Lietuvos teritorijoje. Vidutiniškai 90 užsieniečių kasmet buvo paskiriamos alternatyvios sulaikymui priemonės.

Užsieniečių sulaikymo teisinis reglamentavimas. Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 1999 m. vasario 5 d. nutarime yra išaiškinęs, jog asmens sulaikymas yra *ultima ratio* priemonė ir gali būti taikomas tik tais atvejais, kai įstatymų nustatyti tikslai negali būti pasiekti kitais būdais. Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ (toliau – Įstatymas) VII skyrius reglamentuoja užsieniečių sulaikymą, jo pagrindus, alternatyvias sulaikymui priemones, sprendimų sulaikyti arba skirti alternatyvią sulaikymui priemonę priėmimą bei apskundimą.

Sulaikymo pagrindai ir taikymas. Teisėsaugos institucijos pareigūno rašytiniu sprendimu užsienietis gali būti sulaikomas ne ilgiau kaip 48 valandoms. Dėl užsieniečio sulaikymo ilgiau kaip 48 valandoms turi teisę spręsti tik teismas, t. y. tik teismas turi diskreciją nuspręsti, ar yra pagrindas sulaikyti užsienietį ilgiau kaip 48 valandoms Įstatyme įtvirtintais pagrindais. Įstatymo 113 straipsnis nurodo pagrindus, dėl kurių asmuo gali būti sulaikytas. Šis sąrašas yra baigtinis. Priimdamas sprendimą, teismas kiekvieną atvejį vertina individualiai ir priima sprendimą atsižvelgdamas į konkrečią situaciją ir visas susijusias aplinkybes.

Pažeidžiamų asmenų sulaikymas. Pažeidžiami asmenys (pavyzdžiui, nepilnametis, neįgalusis, vyresnis negu 75 metų asmuo, nėščia moteris, vieniši tėvas ar motina, auginantys nepilnamečių vaikų, psichikos ir elgesio sutrikimų turintis asmuo, prekybos žmonėmis aukos) ir šeimos, kuriose yra nepilnamečių užsieniečių, gali būti sulaikyti tik ypatingu atveju, atsižvelgiant į geriausius vaiko ir pažeidžiamų asmenų interesus.

Alternatyvios sulaikymui priemonės ir jų taikymas. Lietuvoje sprendimą dėl alternatyvios sulaikymui priemonės skyrimo gali priimti tik teismas. Teismas gali užsieniečiui skirti alternatyvią sulaikymui priemonę tuomet, kai yra tenkinamos Įstatymo 115 str. 1 dalyje numatytos sąlygos: (1) užsieniečio tapatybė nustatyta, (2) jis nekelia grėsmės valstybės saugumui ir viešajai tvarkai, (3) teikia pagalbą teismui, Valstybės sienos apsaugos tarnybai ar Migracijos departamentui nustatant jo teisinę padėtį Lietuvos Respublikoje bei atsižvelgiant į kitas aplinkybes.

Sulaikymo įstaigos ir terminai. Ilgiau kaip 48 valandoms užsienietis teismo sprendimu sulaikomas Valstybės sienos apsaugos tarnybos Užsieniečių registracijos centre. Centre veikia du atskiri korpusai: uždarame korpuse apgyvendinami užsieniečiai, kurie teismo sprendimu yra sulaikyti, o atvirame – prieglobsčio prašytojai, kuriems pritaikyta sulaikymui alternatyvi priemonė.¹ Užsienietis negali būti sulaikomas ilgiau kaip 6 mėnesiams, išskyrus atvejus, kai jis nebendradarbiauja siekiant jį išsiųsti iš Lietuvos Respublikos arba negaunami reikiami dokumentai tokio užsieniečio išsiuntimui iš valstybės teritorijos įvykdyti. Šiais atvejais sulaikymo terminas gali būti pratęstas papildomam, ne ilgesniam kaip 12 mėnesių, laikotarpiui. Valstybės sienos apsaugos tarnyba periodiškai, bet ne rečiau kaip kartą per 3 mėnesius, šio Įstatymo 118 straipsnyje nustatyta tvarka kreipiasi į teismą su prašymu pakartotinai svarstyti sprendimą sulaikyti užsienietį. Išnykus užsieniečio sulaikymo pagrindams, užsienietis turi teisę, o institucija, kurios žinioje yra sulaikytas užsienietis, nedelsdama privalo kreiptis į teismą su prašymu pakartotinai svarstyti sprendimą sulaikyti užsienietį. Jeigu užsienietis, kuris yra sulaikytas, pateikia prašymą suteikti prieglobstį, Valstybės sienos apsaugos tarnyba nedelsdama privalo kreiptis į teismą su prašymu pakartotinai svarstyti sprendimą sulaikyti prieglobsčio prašytoją. Jeigu dėl teisinių ar kitų objektyvių priežasčių nebėra pagrįstos tikimybės užsienietį išsiųsti iš Lietuvos Respublikos, institucija, kurios žinioje yra sulaikytas užsienietis, privalo kreiptis į teismą su prašymu pakartotinai svarstyti sprendimą sulaikyti užsienietį.

Sprendimų apskundimas. Užsienietis apylinkės teismo sprendimą sulaikyti jį arba pratęsti jo sulaikymo terminą, arba taikyti jam alternatyvią sulaikymui priemonę turi teisę apskųsti Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas išnagrinėja užsieniečio skundą ir priima sprendimą ne vėliau kaip per 10 dienų nuo skundo priėmimo dienos.

¹ Apygventinti užsienietį Valstybės sienos apsaugos tarnyboje netaikant judėjimo laisvės apribojimų arba apgyvendinti užsienietį Valstybės sienos apsaugos tarnyboje nustatant teisę judėti tik apgyvendinimo vietai priklausančioje teritorijoje.

1.

Nacionalinė politika
ir teisinė sistema:
pasikeitimai nuo
2015 m.

Klausimas (toliau – K) 1. Nurodykite, kaip nuo 2015 m. keitėsi teisinė ir politinė sistema sulaikymo klausimu.

Sulaikymo principai ir nuostatos beveik nepasikeitė nuo 2015 m.:

- Lietuvos Respublikos Konstitucijos 20 straipsnio 2 dalyje įtvirtintas asmens sulaikymo teisėtumo principas reiškia, kad asmeniui neturi būti atimta laisvė kitaip, kaip tokiais pagrindais ir pagal tokias procedūras, kokios nustatytos įstatyme.
- Asmens laisvė – viena pagrindinių prigimtinių asmens teisių ir jos apribojimas leistinas tik tuomet, kai tai yra būtina ir neišvengiama, griežtai laikantis įstatymo reikalavimų (Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 1999 m. vasario 5 d. nutarimas²).
- Asmens sulaikymas yra *ultima ratio* (kraštutinė priemonė) ir gali būti taikomas tik tais atvejais, kai įstatymų nustatyti tikslai negali būti pasiekti kitais būdais.

Įstatymo 112 straipsnis numato, kad užsieniečio judėjimo laisvė Lietuvos Respublikoje gali būti apribota, jeigu tai būtina valstybės saugumui, viešajai tvarkai užtikrinti, žmonių sveikatai ar dorovei apsaugoti, nusikalstamumui sustabdyti arba kitų asmenų teisėms ir laisvėms apsaugoti. Įstatyme taip pat nurodyta:

- Teisėsaugos institucijos pareigūno rašytiniu sprendimu užsienietis gali būti sulaikomas ne ilgiau kaip 48 valandoms.
- Dėl užsieniečio sulaikymo ilgiau kaip 48 valandoms turi teisę spręsti tik teismas, t. y. tik teismas turi diskreciją nuspręsti, ar yra pagrindas sulaikyti užsienietį ilgiau kaip 48 valandoms įstatyme įtvirtintais pagrindais ir tam nereikia gauti jokių kitų institucijų (įstaigų) pozicijų (nurodymų).
- Įstatymo 113 straipsnis nurodo baigtinį sulaikymo pagrindų sąrašą:

113 straipsnis. Užsieniečio sulaikymo pagrindai

1. Užsienietis, kuris nėra Europos Sąjungos valstybės narės pilietis, jo šeimos narys arba kitas asmuo, kuris pagal Europos Sąjungos teisės aktus naudojasi laisvo asmenų judėjimo teise, gali būti sulaikytas šiais pagrindais:
 - 1) kad užsienietis negalėtų be leidimo atvykti į Lietuvos Respubliką;
 - 2) kai užsienietis neteisėtai atvyko į Lietuvos Respubliką ar neteisėtai joje yra;
 - 3) kai siekiama užsienietį, kuris neįleidžiamas į Lietuvos Respubliką, grąžinti į valstybę, iš kurios jis atvyko;
 - 4) kai įtariama, kad užsienietis naudojasi suklastotais dokumentais;
 - 5) kai priimamas sprendimas užsienietį išsiųsti iš Lietuvos Respublikos arba iš kitos valstybės, kuriai taikoma 2001 m. gegužės 28 d. Tarybos direktyva 2001/40/EB dėl abipusio sprendimų dėl trečiųjų šalių piliečių išsiuntimo pripažinimo;
 - 6) kai siekiama užkirsti kelią pavojingoms ar ypač pavojingoms užkrečiamosioms ligoms plisti;
 - 7) kai užsieniečio buvimas Lietuvos Respublikoje kelia grėsmę valstybės saugumui, viešajai tvarkai arba žmonių sveikatai.

² <https://www.lrkt.lt/lt/teisimo-aktai/paieska/135/ta351/content>

2. Kai sprendžiama dėl užsieniečio grąžinimo į užsienio valstybę, išsiuntimo iš Lietuvos Respublikos, įpareigojimo užsieniečiui išvykti iš Lietuvos Respublikos arba prieglobsčio prašytojo perdavimo kitai Europos Sąjungos valstybei narei, atsakingai už prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimą, užsienietis gali būti sulaikytas tik tuo atveju, jeigu sulaikymas būtinas atitinkamam sprendimui priimti ir (ar) vykdyti (jeigu užsienietis trukdo priimti ir (ar) vykdyti sprendimą, gali pasislėpti vengdamas grąžinimo, išsiuntimo ar perdavimo).
3. [neaktualus studijos kontekste]
4. Prieglobsčio prašytojas gali būti sulaikytas tik šiais atvejais:
 - 1) siekiant nustatyti ir (arba) patikrinti jo tapatybę ir (arba) pilietybę;
 - 2) siekiant išsiaiškinti motyvus, kuriais grindžiamas jo prašymas suteikti prieglobstį (kai informacija dėl motyvų negalėtų būti gauta prieglobsčio prašytojo nesulaikius), ir įvertinus šio straipsnio 5 dalies 6–10 punktuose nurodytas aplinkybes yra pagrindas manyti, kad jis gali pasislėpti siekdamas išvengti grąžinimo į užsienio valstybę ar išsiuntimo iš Lietuvos Respublikos;
 - 3) kai užsienietis, sulaikytas šio straipsnio 2 dalyje nurodytu pagrindu, kai sprendžiama dėl jo grąžinimo į užsienio valstybę, pateikia prašymą suteikti prieglobstį ir yra rimtas pagrindas manyti, kad šis prašymas pateiktas tik siekiant atidėti arba sutrukdyti įvykdyti sprendimą grąžinti į užsienio valstybę, ir užsienietis jau turėjo galimybę pasinaudoti prieglobsčio suteikimo procedūra;
 - 4) pagal Reglamento (ES) Nr. 604/2013 28 straipsnį;
 - 5) kai prieglobsčio prašytojas kelia grėsmę valstybės saugumui ar viešajai tvarkai.

K2. Nurodykite teisinius ir politinius pokyčius dėl alternatyvių sulaikymui priemonių taikymo tarptautinės apsaugos ir grąžinimo procedūrų įgyvendinimo metu, įvykusius nuo paskutiniojo EMN tyrimo apie sulaikymo ir alternatyvių sulaikymui priemonių taikymą Lietuvoje (2014 m.).

Įstatymo 115 straipsnis apibrėžia alternatyvių sulaikymui priemonių sąrašą.

115 straipsnis. Alternatyvios sulaikymui priemonės:

2. Alternatyvios sulaikymui priemonės yra:
 - 1) užsienietis nustatytu laiku periodiškai turi atvykti į Migracijos departamentą arba Valstybės sienos apsaugos tarnybą;
 - 2) užsienietis elektroninių ryšių priemonėmis nustatytu laiku turi pranešti Migracijos departamentui arba Valstybės sienos apsaugos tarnybai apie savo buvimo vietą;
 - 3) patikėti prižiūrėti užsienietį Lietuvos Respublikos piliečiui arba Lietuvos Respublikoje teisėtai gyvenančiam užsieniečiui, jei šis asmuo įsipareigojo rūpintis juo ir jį išlaikyti;
 - 4) apgyvendinti užsienietį Valstybės sienos apsaugos tarnyboje netaikant judėjimo laisvės apribojimų.³

³ Nurodyta alternatyvi sulaikymui priemonė gali būti skirta tik prieglobsčio prašytojams ir užsieniečiams, dėl kurių prašymų suteikti prieglobstį priimtas galutinis sprendimas ir kurie yra grąžinami į užsienio valstybę.

- 5) apgyvendinti užsienietį Valstybės sienos apsaugos tarnyboje nustatant teisę judėti tik apgyvendinimo vietai priklausančioje teritorijoje.⁴

Svarbu paminėti, kad nuo 2015 m. įvyko šie pakeitimai:

- Iki 2019 m. užsienietis apie savo gyvenamą vietą turėjo pranešti teritorinei policijos įstaigai, o nuo 2019 m. liepos 1 d. – Migracijos departamentui prie Vidaus reikalų ministerijos arba Valstybės sienos apsaugos tarnybai;
- Buvo panaikinta alternatyvi sulaikymui priemonė „Patikėti atitinkamai socialinei įstaigai prižiūrėti nelydimą nepilnamečių užsienietį“. Svarbu paminėti, kad nelydimi nepilnamečiai nėra sulaikomi – jiems skiriami atstovai ir jie apgyvendinami socialinėje įstaigoje;
- Atsisakyta reikalavimo, kad asmuo, įsipareigojantis rūpintis ir išlaikyti užsienietį, kuriam svarstoma alternatyvi sulaikymui priemonė, privalo su užsieniečiu turėti giminytės ryšį;
- Alternatyvių sulaikymui priemonių sąrašą 2020 m. papildė nuostata „Apgyvendinti užsienietį Valstybės sienos apsaugos tarnyboje nustatant teisę judėti tik apgyvendinimo vietai priklausančioje teritorijoje“. Ši alternatyvi sulaikymui priemonė įsigaliojo nuo 2021 m. kovo 1 d. ir gali būti skirta tik prieglobsčio prašytojams ir užsieniečiams, dėl kurių prašymų suteikti prieglobstį priimtas galutinis sprendimas ir kurie yra grąžinami į užsienio valstybę;
- Nuo 2021 m. kovo 1 d. įsigaliojo Įstatymo nuostata, įpareigojanti Valstybės sienos apsaugos tarnybą periodiškai (ne rečiau kaip kartą per 3 mėnesius) kreiptis į teismą su prašymu pakartotinai svarstyti sprendimą sulaikyti užsienietį.

K3. Užpildykite toliau pateiktą lentelę, pateikiant informaciją apie trečiųjų šalių piliečių, kurie gali būti sulaikomi jūsų valstybėje nareje, kategorijas.

1 lentelė. Trečiųjų šalių piliečių, kurie gali būti sulaikyti, kategorijos

	Trečiųjų šalių piliečių kategorijos	Ar šios kategorijos trečiųjų šalių piliečiai gali būti sulaikyti?	Jeigu taip, koks teisinis jų sulaikymo pagrindas?	Kokios numatytos į šią kategoriją patenkančių asmenų alternatyvios sulaikymui priemonės?	Kokios (teisinės ir neteisinės) institucijos dalyvauja priimančios sprendimą dėl asmenų sulaikymo arba alternatyvių sulaikymui priemonių taikymo?
Tarptautinė apsauga	Tarptautinės apsaugos prašytojai, kurių prašymai nagrinėjami įprasta tvarka	Taip	Prieglobsčio prašytojų sulaikymo pagrindus nustato Įstatymo 113 straipsnio 4 dalies nuostatos. Remiantis Įstatymo 113 str. 4 dalimi, prieglobsčio prašytojas gali būti sulaikytas tik šiais atvejais: 1) siekiant nustatyti ir (arba) patikrinti jo tapatybę ir (arba) pilietybę;	Gali būti pritaikyta viena iš alternatyvių priemonių, nurodytų 115 straipsnio 2 dalyje: 1) užsienietis nustatytu laiku periodiškai turi atvykti į Migracijos departamentą arba Valstybės sienos apsaugos tarnybą; 2) užsienietis elektroninių ryšių priemonėmis nustatytu laiku turi pranešti Migracijos departamentui arba Valstybės sienos apsaugos tarnybai apie savo buvimo vietą;	Teisėsaugos institucijos pareigūno rašytiniu sprendimu užsienietis gali būti sulaikomas ne ilgiau kaip 48 valandoms. Ilgiau kaip 48 valandoms užsienietis gali būti sulaikytas tik teismo sprendimu.

⁴ Ibid.

Tarptautinė apsauga			2) siekiant išsiaiškinti motyvus, kuriais grindžiamas jo prašymas suteikti prieglobstį (kai informacija dėl motyvų negalėtų būti gauta prieglobsčio prašytojo nesulaikius), ir įvertinus šio straipsnio 5 dalies 6–10 punktuose nurodytas aplinkybes, yra pagrindas manyti, kad jis gali pasislėpti siekdamas išvengti grąžinimo į užsienio valstybę ar išsiuntimo iš Lietuvos Respublikos;	3) patikėti prižiūrėti užsieniečių Lietuvos Respublikos piliečiui arba Lietuvos Respublikoje teisėtai gyvenančiam užsieniečiui, jei šis asmuo įsipareigojo rūpintis juo ir jį išlaikyti;	
	Tarptautinės apsaugos prašytojai, kurių prašymai nagrinėjami pagal pasienio procedūros tvarką	Taip	3) kai užsienietis, sulaikytas šio straipsnio 2 dalyje nurodytu pagrindu, kai sprendžiama dėl jo grąžinimo į užsienio valstybę, pateikia prašymą suteikti prieglobstį ir yra rimtas pagrindas manyti, kad šis prašymas pateiktas tik siekiant atidėti arba sutrukdyti įvykdyti sprendimą grąžinti į užsienio valstybę, ir užsienietis jau turėjo galimybę pasinaudoti prieglobsčio suteikimo procedūra;	4) apgyvendinti užsieniečių Valsybės sienos apsaugos tarnyboje netaikant judėjimo laisvės apribojimų;	
Grąžinimo procedūros	Asmenys, neteisėtai esantys šalies teritorijoje	Taip	4) pagal Reglamento (ES) Nr. 604/2013 28 straipsnį;	5) apgyvendinti užsieniečių Valstybės sienos apsaugos tarnyboje nustatant teisę judėti tik apgyvendinimo vietai priklausančioje teritorijoje.	
			5) kai prieglobsčio prašytojas kelia grėsmę valstybės saugumui ar viešajai tvarkai.	5) apgyvendinti užsieniečių Valstybės sienos apsaugos tarnyboje nustatant teisę judėti tik apgyvendinimo vietai priklausančioje teritorijoje.	

Grąžinimo procedūros			5) kai priimamas sprendimas užsieniečių išsiųsti iš Lietuvos Respublikos arba iš kitos valstybės, kuriai taikoma 2001 m. gegužės 28 d. Tarybos direktyva 2001/40/EB dėl abipusio sprendimų dėl trečiųjų šalių piliečių išsiuntimo pripažinimo;	3) patikėti prižiūrėti užsieniečių Lietuvos Respublikos piliečiui arba Lietuvos Respublikoje teisėtai gyvenančiam užsieniečiui, jei šis asmuo įsipareigojo rūpintis juo ir jį išlaikyti.	
	Asmenys, kurių atžvilgiu priimtas sprendimas grąžinti	Taip	6) kai siekiama užkirsti kelią pavojingoms ar ypač pavojingoms užkrečiamosioms ligoms plisti;	4) apgyvendinti užsieniečių Valsybės sienos apsaugos tarnyboje netaikant judėjimo laisvės apribojimų;	
Grąžinimo procedūros			7) kai užsieniečio buvimas Lietuvos Respublikoje kelia grėsmę valstybės saugumui, viešajai tvarkai arba žmonių sveikatai.	5) patikėti prižiūrėti užsieniečių Lietuvos Respublikos piliečiui arba Lietuvos Respublikoje teisėtai gyvenančiam užsieniečiui, jei šis asmuo įsipareigojo rūpintis juo ir jį išlaikyti.	
			Remiantis Įstatymo 113 str. 1 dalimi užsienietis, kuris nėra Europos Sąjungos valstybės narės pilietis, jo šeimos narys arba kitas asmuo, kuris pagal Europos Sąjungos teisės aktus naudojami laisvo asmens judėjimo teise, gali būti sulaikytas šiais pagrindais:	6) kai siekiama užkirsti kelią pavojingoms ar ypač pavojingoms užkrečiamosioms ligoms plisti;	
Grąžinimo procedūros			1) (netaikoma);	7) kai užsieniečio buvimas Lietuvos Respublikoje kelia grėsmę valstybės saugumui, viešajai tvarkai arba žmonių sveikatai.	
			2) (netaikoma);	Remiantis Įstatymo 113 str. 2 dalimi, kai sprendžiama dėl užsieniečio grąžinimo į užsienio valstybę, išsiuntimo iš Lietuvos Respublikos, įpareigojimo užsieniečiui išvykti iš Lietuvos Respublikos arba prieglobsčio prašytojo perdavimo kitai Europos Sąjungos valstybei narei, atsakingai už prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimą, užsienietis gali būti sulaikytas tik tuo atveju, jeigu sulaikymas būtinas atitinkamam sprendimui priimti	
Grąžinimo procedūros			3) (netaikoma);		
			4) (netaikoma);		
Grąžinimo procedūros			5) kai priimamas sprendimas užsieniečių išsiųsti iš Lietuvos Respublikos arba iš kitos valstybės, kuriai taikoma 2001 m. gegužės 28 d. Tarybos direktyva 2001/40/EB dėl abipusio sprendimų dėl trečiųjų šalių piliečių išsiuntimo pripažinimo;		
			6) kai siekiama užkirsti kelią pavojingoms ar ypač pavojingoms užkrečiamosioms ligoms plisti;		
Grąžinimo procedūros			7) kai užsieniečio buvimas Lietuvos Respublikoje kelia grėsmę valstybės saugumui, viešajai tvarkai arba žmonių sveikatai.		
			Remiantis Įstatymo 113 str. 2 dalimi, kai sprendžiama dėl užsieniečio grąžinimo į užsienio valstybę, išsiuntimo iš Lietuvos Respublikos, įpareigojimo užsieniečiui išvykti iš Lietuvos Respublikos arba prieglobsčio prašytojo perdavimo kitai Europos Sąjungos valstybei narei, atsakingai už prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimą, užsienietis gali būti sulaikytas tik tuo atveju, jeigu sulaikymas būtinas atitinkamam sprendimui priimti		

Grašūnimo procedūros			ir (ar) vykdyti (jeigu užsienietis trukdo priimti ir (ar) vykdyti sprendimą, gali pasislėpti vengdamas graūžinimo, išsiuntimo ar perdavimo).	
	Neteisėtai valstybės sieną kirtę asmenys	Taip	Remiantis Įstatymo 113 str. 1 dalimi užsienietis, kuris nėra Europos Sąjungos valstybės narės pilietis, jo šeimos narys arba kitas asmuo, kuris pagal Europos Sąjungos teisės aktus naudojasi laisvo asmenų judėjimo teise, gali būti sulaikytas šiais pagrindais: 1) kad užsienietis negalėtų be leidimo atvykti į Lietuvos Respubliką; 2) (netaikoma); 3) kai siekiama užsienietį, kuris neįleidžiamas į Lietuvos Respubliką, graūžinti į valstybę, iš kurios jis atvyko; 4) kai įtariama, kad užsienietis naudojasi suklastotais dokumentais; 5) (netaikoma); 6) kai siekiama užkirsti kelią pavojingoms ar ypač pavojingoms užkrečiamosioms ligoms plisti; 7) kai užsieniečio buvimas Lietuvos Respublikoje kelia grėsmę valstybės saugumui, viešajai tvarkai arba žmonių sveikatai.	(žr. atsakymą aukščiau)

K4. Ar pagal jūsų valstybės narės teisinę sistemą įmanoma sulaikyti asmenis (arba taikyti jiems alternatyvias sulaikymui priemones), kurie priklauso pažeidžiamoms grupėms, įskaitant nepilnamečius, šeimas su vaikais, nėščiąsias ar asmenis, turinčius specialiųjų poreikių?

Taip.

Jeigu taip, kokiais sąlygomis gali būti sulaikomi pažeidžiami asmenys?

Pagal Įstatymo 2 straipsnio 18² dalį pažeidžiamas asmuo – asmuo, turintis specialiųjų poreikių (pavyzdžiui, nepilnametis, neįgalusis, vyresnis negu 75 metų asmuo, nėščia moteris, vieniši tėvas ar motina, auginantis nepilnamečių vaikų, psichikos ir elgesio sutrikimų turintis asmuo, prekybos žmonėmis auka arba asmuo, kuris buvo kankintas, išprievartautas ar patyrė kitokį sunkų psichologinį, fizinį ar seksualinį smurtą).

Pagal Įstatymo 114 str. 2 dalį, pažeidžiami asmenys ir šeimos, kuriose yra nepilnamečių užsieniečių, gali būti sulaikyti tik ypatingu atveju, atsižvelgiant į geriausių vaiko ir pažeidžiamų asmenų interesus.

	Tarptautinės apsaugos teikimo procedūros	Grašūnimo procedūros
Nelydimi nepilnamečiai	Nelydimi nepilnamečiai yra priskiriami pažeidžiamiems asmenims. Įstatymo nuostata yra tokia, kad pažeidžiami asmenys ir šeimos, kuriose yra nepilnamečių užsieniečių, gali būti sulaikyti tik ypatingu atveju, atsižvelgiant į geriausių vaiko ir pažeidžiamų asmenų interesus. Tačiau būtina paminėti, kad nelydimi nepilnamečiai (nepriklausomai nuo to, ar pateikia prašymą dėl prieglobsčio ar nepateikia) nėra sulaikomi. Nelydimų nepilnamečių teisinę padėtį Lietuvoje reglamentuoja Įstatymo 32 str., kuriame numatyta, kad nelydimiems nepilnamečiams užsieniečiams, neatsižvelgiant į jų buvimą Lietuvos Respublikos teritorijoje teisėtumą, jų buvimą Lietuvos Respublikos teritorijoje laikotarpiu Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka nedelsiant skiriamas atstovas bei Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos sprendimu apgyvendinami Pabėgėlių priėmimo centre, kuris yra socialinė įstaiga.	
Neįgalūs asmenys	Pažeidžiami asmenys ir šeimos, kuriose yra nepilnamečių užsieniečių, gali būti sulaikyti tik ypatingu atveju, atsižvelgiant į geriausių vaiko ir pažeidžiamų asmenų interesus. Teisėsaugos institucijos pareigūno rašytiniu sprendimu užsienietis gali būti sulaikomas ne ilgiau kaip 48 valandoms. Ilgiau kaip 48 valandoms užsienietis gali būti sulaikytas tik teismo sprendimu. Teismas, priimdamas sprendimą dėl sulaikymo ar alternatyvios sulaikymui priemonės taikymo, kiekvieną atvejį vertina individualiai ir priima sprendimą atsižvelgdamas į konkrečią situaciją ir visas susijusias aplinkybes.	
Vyresnio amžiaus asmenys	Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktikoje yra pažymėta, kad vaikai ir kiti pažeidžiami asmenys ypač turi teisę į veiksmingą apsaugą, jų interesų gynimui turi būti teikiamas prioritetas prieš kitas teisingas vertybes (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2018 m. liepos 12 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-4853-442/2018).	
Šeimos su vaikais ir vieniši tėvai su nepilnamečiais vaikais	Taip pat ir kitose administracinėse bylose dėl užsieniečių sulaikymo stebima tendencija dėl pažeidžiamų asmenų interesų prioriteto. Pavyzdžiui, 2018 m. spalio 4 d. sprendime administracinėje byloje Nr. A-5350-662/2018 Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas akcentavo, kad nors užsieniečio elgesys ir galėtų būti vertinamas kaip piktnaudžiavimas prieglobsčio procedūra, vertinant individualias situacijos aplinkybes ir atsižvelgiant į tai, kad jo tapatybė ir pilietybė nustatyta, asmuo įtrauktas į pažeidžiamų asmenų sąrašą, nustatytas pagrindas skirti užsieniečiui alternatyvią sulaikymui priemonę. Administracinėje byloje Nr. A-5072-520/2018 Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas, nustatęs, kad pareiškėjai ir 4 nepilnamečiai jų vaikai (prieglobsčio prašytojai) buvo įtraukti į pažeidžiamų asmenų sąrašą, abejoniu dėl jų tapatybės nekilo, nebuvo duomenų, kad jie keltų grėsmę viešajai tvarkai ar visuomenės saugumui ar kad būtų pažeidę Užsieniečių registracijos centro vidaus tvarkos taisykles, konstatavo, jog alternatyvių sulaikymui priemonių taikymas nebuvo tikslingas ir proporcingas šeimos elgesiui, neatitiko šios pažeidžiamos šeimos ir nepilnamečių vaikų poreikių, todėl poveikio priemonės pareiškėjai šeimai galėjo būti visiškai panaikintos. Dar didesnis dėmesys nepilnamečių vaikų interesams skirtas administracinėje byloje Nr. A-5717-492/2018, kurioje Teismas išaiškino, jog net ir esant pakankamai didelei rizikai, jog užsieniečiai vėl bandys nelegaliai išvykti iš Lietuvos Respublikos, jų sulaikymas negalėtų būti pripažintas proporcinga priemone, nes tinkamas vaikų interesų bei poreikių užtikrinimas yra nepalyginamai svarbesnis tikslas. ⁵	
Rimtomis ligomis sergantis asmenys ir asmenys, turintys psichikos sutrikimų	Taip pat Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas remiasi Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencija, kuri skelbia, jog kiekvienas turi teisę į tai, kad būtų gerbiama jo asmeninė ir jo šeimos gyvenimas; valdžios pareigūnai neturi teisės kištis į naudojimąsi šia teise, išskyrus įstatymo numatytus atvejus ir kai tai būtina demokratiniame visuomenėje valstybės saugumo, viešosios tvarkos ar šalies ekonominės gerovės interesams, siekiant užkirsti kelią teisės pažeidimams ar nusikaltimams, taip pat gyventojų sveikatai ar dorovei arba kitų žmonių teisėms ir laisvėms apsaugoti (8 str.).	
Prekybos žmonėmis aukos		
Nėščiosios		
Kiti pažeidžiami asmenys	Administracinėje byloje Nr. A-1798-624/2015 Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas nurodė, kad nors prieglobsčio prašytojas, grubiai ignoruodamas aiškius draudimus, bandė be galiojančio kelionės dokumento išvykti iš Lietuvos Respublikos, ir tai galėtų būti pagrindas apriboti jo judėjimo laisvę Lietuvos Respublikoje, taip pat taikyti sulaikymą, tokia priemonė asmeniui, kuris privalo rūpintis kartu su juo gyvenančiais nepilnamečiais vaikais, kurių gyvenimo sąlygoms tokios priemonės skyrimas jais privalančiam rūpintis asmeniui taip pat turi didelę įtaką, gali būti skiriama tik ypatingu atveju, t. y. kai tiek sulaikymo priemonės pagrindas yra ypatingas (grėsmė valstybės saugumui ar pan.), tiek kai tikrai nėra kitos alternatyvos (asmuo pažeidžia jam skirtą alternatyvią priemonę ar pan.). Teismas skyrė prieglobsčio prašytojui alternatyvią sulaikymui priemonę – apgyvendinimą Užsieniečių registracijos centre, netaikant judėjimo apribojimų. ⁶	

⁵ <https://www.lvat.lt/doclib/sxqi7o7klukprujhd9157r2f7r65y5r>

⁶ <http://liteko.teismai.lt/viesasprendimupaieska/tekstas.aspx?id=045aaeb6-bc42-4f70-af41-dda690be4e41> - panašūs sprendimai priimti taip pat byloje A-3714-662/2015 bei A-1798-624/2015.

2.

Alternatyvų sulaikymui prieinamumas ir praktinis jų taikymo organizavimas

K5. Nurodykite, ar jūsų valstybėje narėje sudarytos galimybės trečiųjų šalių piliečiams taikyti alternatyvias sulaikymui priemones, ir pateikite informaciją apie praktinį kiekvienos alternatyvios priemonės įgyvendinimo organizavimą, užpildant toliau pateiktą lentelę.

2.1 lentelė. Trečiųjų šalių piliečių sulaikymui galimos taikyti alternatyvios priemonės

	Alternatyvios sulaikymui priemonės	Taip/Ne
A1	<p>Reikalavimas reguliariai atvykti į atitinkamą įstaigą (pvz., į policiją ar migracijos tarnybas).</p> <p>Gali būti pritaikyta viena iš žemiau nurodytų alternatyvių sulaikymui priemonių (113 str. 2 dalies 1 ir 2 punktai):</p> <p>1) užsienietis nustatytu laiku periodiškai turi atvykti į Migracijos departamentą arba Valstybės sienos apsaugos tarnybą;</p> <p>2) užsienietis elektroninių ryšių priemonėmis nustatytu laiku turi pranešti Migracijos departamentui arba Valstybės sienos apsaugos tarnybai apie savo buvimo vietą;</p> <p>Konkrečios sąlygos yra nustatomos teismo sprendimu. Pirmosios alternatyvios sulaikymui priemonės atveju (užsienietis nustatytu laiku periodiškai turi atvykti į Migracijos departamentą arba Valstybės sienos apsaugos tarnybą) teismas nustato, koku dažnumu (pvz., vieną kartą / du kartus per savaitę ar vieną kartą per dvi savaites) ir kuriuo laiku užsienietis turi atvykti į konkretų Valstybės sienos apsaugos tarnybos ar Migracijos departamento skyrių.</p> <p>Antrosios alternatyvos atveju (užsienietis elektroninių ryšių priemonėmis nustatytu laiku turi pranešti Migracijos departamentui arba Valstybės sienos apsaugos tarnybai apie savo buvimo vietą) teismas nustato, koku dažnumu (pvz., du kartus per savaitę nurodytomis dienomis) užsienietis Migracijos departamentui arba Valstybės sienos apsaugos tarnybai turi pranešti apie savo buvimo vietą. Elektroninio ryšio priemonėmis yra laikomos šios priemonės: mobiliojo ryšio specialios programėlės, elektroninio stebėjimo įtaisai, elektroninis paštas su galimybe identifikuoti pasirašantįjį asmenį ir pan. Jeigu asmuo tokiomis elektroninėmis priemonėmis nesinaudoja, tuomet nėra įmanoma nustatyti kontroliuojamo asmens buvimo vietos ir ši alternatyvi sulaikymui priemonė negali būti pritaikyta.</p> <p>Jeigu nevykdoma teismo sprendimu paskirta alternatyvi sulaikymui priemonė, Valstybės sienos apsaugos tarnyba kreipiasi į teismą su teikimu sulaikyti užsienietį.</p>	Taip
A2	Reikalavimas atiduoti pasą, kelionės dokumentą ar tapatybę patvirtinantį dokumentą.	Ne
A3	Reikalavimas pranešti institucijoms apie savo gyvenamosios vietos adresą (įskaitant prašymą leisti neatvykti/keisti adresą).	Ne
A4	<p>Reikalavimas gyventi paskirtoje vietoje (pvz., tam tikrame centre ar konkrečiame regione).</p> <p>Gali būti pritaikyta žemiau nurodytos alternatyvios sulaikymui priemonės (Įstatymo 113 str. 2 dalies 4 ir 5 punktai):</p> <ul style="list-style-type: none">• apgyvendinti užsienietį Valstybės sienos apsaugos tarnyboje netaikant judėjimo laisvės apribojimų.• apgyvendinti užsienietį Valstybės sienos apsaugos tarnyboje nustatant teisę judėti tik apgyvendinimo vietai priklausančioje teritorijoje. <p>Šios dvi alternatyvios sulaikymui priemonės gali būti skirtos tik prieglobsčio prašytojams ir užsieniečiams, dėl kurių prašymų suteikti prieglobstį priimtas galutinis sprendimas ir kurie yra grąžinami į užsienio valstybę. Tokiu atveju užsienietis yra apgyvendinamas Valstybės sienos apsaugos tarnybos Užsieniečių registracijos centre. Užsienietis privalo laikytis Užsieniečių registracijos centro vidaus taisyklių ir negali išvykti iš Lietuvos Respublikos teritorijos.</p> <p>Jeigu nevykdoma teismo sprendimu paskirta alternatyvi sulaikymui priemonė, Valstybės sienos apsaugos tarnyba kreipiasi į teismą su teikimu sulaikyti užsienietį.</p>	Taip
A5	Paleidimas už užstatą (su finansine garantija ar be jos).	Ne
A6	Elektroninė stebėseną (pvz., prisegant prietaisą su elektroniniu davikliu).	Ne

A7	<p>Paleidimas atsakomybę už sulaikytą asmenį perduodant globėjui / laiduotojui.</p> <p>Gali būti pritaikyta žemiau nurodyta alternatyvi sulaikymui priemonė (Įstatymo 113 str. 2 dalies 3 punktas):</p> <ul style="list-style-type: none"> patikėti prižiūrėti užsieniečių Lietuvos Respublikos piliečių arba Lietuvos Respublikoje teisėtai gyvenančių užsieniečių, jei šis asmuo įsipareigojo rūpintis juo ir jį išlaikyti. <p>Jeigu teismas pritaiko šią alternatyvią sulaikymui priemonę, Lietuvos Respublikos pilietis arba teisėtai gyvenantis užsienietis įsipareigoja prižiūrėti užsieniečių, juo rūpintis ir išlaikyti.</p> <p>Jeigu nevykdoma teismo sprendimu paskirta alternatyvi sulaikymui priemonė, Valstybės sienos apsaugos tarnyba kreipiasi į teismą su teikimu sulaikyti užsieniečių.</p>	Taip
A8	Paleidimas atsakomybę už sulaikytą asmenį perduodant prižiūrinčiam darbuotojui ar sudarant priežiūros planą.	Ne
A9	Bendruomenės administruojama programa (t. y. programos, pagal kurias asmenims leidžiama savarankiškai gyventi bendruomenėje ir kai jiems yra paskiriamas prižiūrintis darbuotojas) arba programa, kai dalyviams teikiama individualizuota specialiai jiems pritaikyta parama.	Taip
A10	Kitos jūsų valstybėje narėje taikomos alternatyvios sulaikymui priemonės.	Ne
	Netaikoma.	

K5.1 Ar galite nurodyti, kurios iš pirmiau nurodytų alternatyvių sulaikymui priemonių (kurias numato teisės aktai) pasitelkiamos dažniausiai ir kodėl?

2015-2020 m. teismas 714 užsieniečių pritaikė alternatyvias sulaikymui priemones. Didžiajai daugumai užsieniečių (459 arba 68 proc.) buvo pritaikyta alternatyvi sulaikymui priemonė - apgyvendinimas Valstybės sienos apsaugos tarnyboje netaikant judėjimo laisvės apribojimų. Svarbu paminėti, kad ši alternatyvi sulaikymui priemonė galėjo būti taikoma tik prieglobsčio prašytojams. Nuo 2021 m. kovo 1 d. ši priemonė taikoma prieglobsčio prašytojams ir užsieniečiams, dėl kurių prašymų suteikti prieglobstį priimtas galutinis sprendimas ir kurie yra grąžinami į užsienio valstybę.

Teismas gali užsieniečiui skirti alternatyvią sulaikymui priemonę tuomet, kai yra tenkinamos Įstatyme 115 str. 1 dalies numatytos sąlygos: (1) užsieniečio tapatybė nustatyta, (2) jis nekelia grėsmės valstybės saugumui ir viešajai tvarkai, (3) teikia pagalbą teismui, Valstybės sienos apsaugos tarnybai ar Migracijos departamentui nustatant jo teisinę padėtį Lietuvos Respublikoje bei atsižvelgiant į kitas aplinkybes.

Pagal susiklosčiusią Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktiką, klausimas dėl alternatyvios sulaikymui priemonės taikymo ar netaikymo yra teismo diskrecija, nors vienos iš aukščiau išvardintų aplinkybių nebuvimo nustatymas yra pakankamas pagrindas teismui atsisakyti taikyti alternatyvią sulaikymui priemonę (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2008 m. liepos 21 d. nutartį administracinėje byloje Nr. N143-3565/2008, 2010 m. spalio 14 d. nutartį administracinėje byloje Nr. N444-7196/2010).

Taip pat teismų bylų analizė rodo, kad teismai kiekvieną kartą vertina visas su konkrečiu atveju susijusias aplinkybes, tačiau tokios aplinkybės kaip socialinių ryšių, gyvenamosios vietos ar lėšų pragyvenimui neturėjimas gali turėti įtakos priimant sprendimą neskirti šių alternatyvių sulaikymui priemonių:

1. užsienietis nustatytu laiku periodiškai turi atvykti į Migracijos departamentą arba Valstybės sienos apsaugos tarnybą;
2. užsienietis elektroninių ryšių priemonėmis nustatytu laiku turi pranešti Migracijos departamentui arba Valstybės sienos apsaugos tarnybai apie savo buvimą vietai;

3. patikėti prižiūrėti užsieniečių Lietuvos Respublikos piliečių arba Lietuvos Respublikoje teisėtai gyvenančių užsieniečių, jei šis asmuo įsipareigojo rūpintis juo ir jį išlaikyti.

K5.2 Trumpai apibūdinkite kiekvieną iš pirmiau išvardytų alternatyvių sulaikymui priemonių.

2.2 lentelė. Trečiųjų šalių piliečiams taikomų alternatyvių sulaikymui priemonių aprašymas

1. Užsienietis nustatytu laiku periodiškai turi atvykti į Migracijos departamentą arba Valstybės sienos apsaugos tarnybą	
Iš ko ji susideda ir ilgiausia trukmė.	<p>Užsienietis, kuriam paskirta ši priemonė, turi nustatytu laiku atvykti į Migracijos departamentą arba į Valstybės sienos apsaugos tarnybą.</p> <p>Remiantis Įstatymu, užsienietis negali būti sulaikomas ilgiau kaip 6 mėnesiams, išskyrus atvejus, kai jis nebendradarbiauja siekiant jį išsiųsti iš Lietuvos Respublikos (atsisako pateikti apie save duomenis, teikia klaidinančią informaciją ir pan.) arba negaunami reikiami dokumentai tokio užsieniečio išsiuntimui iš valstybės teritorijos įvykdyti. Šiais atvejais sulaikymo terminas gali būti pratęstas papildomam, ne ilgesniam kaip 12 mėnesių laikotarpiui.</p> <p>Svarbu paminėti, kad kiekvienu atveju teismas, priėmęs alternatyvią sulaikymui priemonę, nustato alternatyvios sulaikymui priemonės terminą.</p>
Teisinis pagrindas.	<p>Įstatymo 115 str. 2 dalies 1 punktas</p> <p>Teismas gali užsieniečiui skirti alternatyvią sulaikymui priemonę tuomet, kai yra tenkinamos Įstatyme 115 str. 1 dalies numatytos sąlygos: (1) užsieniečio tapatybė nustatyta, (2) jis nekelia grėsmės valstybės saugumui ir viešajai tvarkai, (3) teikia pagalbą teismui, VSAT ar Migracijos departamentui nustatant jo teisinę padėtį Lietuvos Respublikoje bei atsižvelgiant į kitas aplinkybes.</p> <p>Pagal susiklosčiusią Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktiką, klausimas dėl alternatyvios sulaikymui priemonės taikymo ar netaikymo yra teismo diskrecija, nors vienos iš aukščiau išvardintų aplinkybių nebuvimo nustatymas yra pakankamas pagrindas teismui atsisakyti taikyti alternatyvią sulaikymui priemonę (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2008 m. liepos 21 d. nutartį administracinėje byloje Nr. N143-3565/2008, 2010 m. spalio 14 d. nutartį administracinėje byloje Nr. N444-7196/2010).</p> <p>Taip pat teismų bylų analizė rodo, kad teismai kiekvieną kartą vertina visas su konkrečiu atveju susijusias aplinkybes, tačiau tokios aplinkybės kaip socialinių ryšių, gyvenamosios vietos ar lėšų pragyvenimui neturėjimas gali turėti įtakos priimant sprendimą neskirti šios alternatyvios sulaikymui priemonės.</p>
Ar ji naudojama praktiškai?	Taip, remiantis Užsieniečių registro duomenimis, ši alternatyva 2015-2020 m. buvo pritaikyta 56 užsieniečiams.
Nacionalinės institucijos, atsakingos už alternatyvios sulaikymui priemonės administravimą.	Sprendimą dėl alternatyvios sulaikymui priemonės taikymo priima teismas. Migracijos departamentas arba Valstybės sienos apsaugos tarnyba kontroliuoja šios alternatyvios sulaikymui priemonės vykdymą – t. y. užsienietis, kuriam paskirta ši priemonė, turi nustatytu laiku atvykti į Migracijos departamentą arba į Valstybės sienos apsaugos tarnybą.
Kiti priemonės taikyme dalyvaujantys partneriai.	Netaikoma.
Įsipareigojimai, kurių privaloma laikytis taikant alternatyvią sulaikymui priemonę.	Užsienietis, vykdydamas šią alternatyvią sulaikymui priemonę turi atvykti į Migracijos departamentą arba į Valstybės sienos apsaugos tarnybą. Skirdamas alternatyvą, teismas nurodo konkretų Migracijos departamento ar Valstybės sienos apsaugos tarnybos skyrių bei tikslią adresą, kuriuo užsienietis turi atvykti. Teismas taip pat nurodo, kokiu dažnumu užsienietis privalo atvykti į nurodytą įstaigą (pvz., konkrečią savaitės dieną (-as) ir laiką).

Pasekmės, gresiančios už alternatyvios sulaikymui priemonės reikalavimų nesilaikymą.	Jeigu nevykdoma teismo sprendimu paskirta alternatyvi sulaikymui priemonė, Valstybės sienos apsaugos tarnyba kreipiasi į teismą su teikimu sulaikyti užsieniečių.
Veikiantys mechanizmai / procesai, skirti stebėti, ar trečiosios šalies pilietis laikosi nustatytų sąlygų.	Jeigu užsienietis nesilaiko nurodytų teismo sąlygų, t. y. neatvyksta į nurodytą instituciją jam paskirtu laiku, tuomet laikoma, kad užsienietis nevykdo jam paskirtos alternatyvios sulaikymui priemonės.
Veikiantys mechanizmai / procesai, skirti stebėti alternatyvių sulaikymui priemonių sąlygas ir kaip elgiamasi su trečiųjų šalių piliečiais.	Netaikoma.
Ar buvo atliekamas vertinimas, siekiant nustatyti alternatyvios sulaikymui priemonės veiksmingumą?	Ne.

2. Užsienietis elektroninių ryšių priemonėmis nustatytu laiku turi pranešti Migracijos departamentui arba Valstybės sienos apsaugos tarnybai apie savo buvimo vietą

Iš ko ji susideda ir ilgiausia trukmė.	<p>Užsienietis elektroninių ryšių priemonėmis nustatytu laiku turi pranešti Migracijos departamentui arba Valstybės sienos apsaugos tarnybai apie savo buvimo vietą. Elektroninio ryšio priemonėmis yra laikomos šios priemonės: mobiliojo ryšio specialios programėlės, elektroninio stebėjimo įtaisai, elektroninis paštas su galimybe identifikuoti pasirašantįjį asmenį ir pan. Jeigu asmuo tokiomis elektroninėmis priemonėmis nesinaudoja, tuomet nėra įmanoma nustatyti kontroliuojamo asmens buvimo vietos ir ši alternatyvi sulaikymui priemonė negali būti pritaikyta.</p> <p>Užsienietis negali būti sulaikomas ilgiau kaip 6 mėnesiams, išskyrus atvejus, kai jis nebendradarbiauja siekiant jį išsiųsti iš Lietuvos Respublikos (atsisako pateikti apie save duomenis, teikia klaidinančią informaciją ir pan.) arba negaunami reikiami dokumentai tokio užsieniečio išsiuntimui iš valstybės teritorijos įvykdyti. Šiais atvejais sulaikymo terminas gali būti pratęstas papildomam, ne ilgesniam kaip 12 mėnesių, laikotarpiui.</p> <p>Svarbu paminėti, kad kiekvienu atveju teismas, priėmęs alternatyvią sulaikymui priemonę, nustato alternatyvios sulaikymui priemonės terminą.</p>
---	--

Teisinis pagrindas.	<p>Įstatymo 115 str. 2 dalies 2) punktas</p> <p>Teismas gali užsieniečiui skirti alternatyvią sulaikymui priemonę tuomet, kai yra tenkinamos įstatyme 115 str. 1 dalies numatytos sąlygos: (1) užsieniečio tapatybė nustatyta, (2) jis nekelti grėsmės valstybės saugumui ir viešajai tvarkai, (3) teikia pagalbą teismui, Valstybės sienos apsaugos tarnybai ar Migracijos departamentui nustatant jo teisingą padėtį Lietuvos Respublikoje bei atsižvelgiant į kitas aplinkybes.</p> <p>Pagal susiklosčiusią Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktiką, klausimas dėl alternatyvios sulaikymui priemonės taikymo ar netaikymo yra teismo diskrecija, nors vienos iš aukščiau išvardintų aplinkybių nebuvimo nustatymas yra pakankamas pagrindas teismui atsisakyti taikyti alternatyvią sulaikymui priemonę (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2008 m. liepos 21 d. nutartį administracinėje byloje Nr. N143-3565/2008, 2010 m. spalio 14 d. nutartį administracinėje byloje Nr. N444-7196/2010).</p> <p>Taip pat teismų bylų analizė rodo, kad teismai kiekvieną kartą vertina visas su konkrečiu atveju susijusias aplinkybes, tačiau tokios aplinkybės kaip socialinių ryšių, gyvenamosios vietos ar lėšų pragyvenimui neturėjimas gali turėti įtakos priimant sprendimą neskirti šios alternatyvios sulaikymui priemonės.</p>
----------------------------	---

Ar ji naudojama praktiškai?	Taip, remiantis Užsieniečių registro duomenimis, ši alternatyva 2015-2020 m. buvo pritaikyta 28 užsieniečiams.
Nacionalinės institucijos, atsakingos už alternatyvios sulaikymui priemonės administravimą.	Sprendimą dėl alternatyvių sulaikymui priemonių taikymo priima teismas. Migracijos departamentas arba Valstybės sienos apsaugos tarnyba kontroliuoja šios alternatyvios sulaikymui priemonės vykdymą – t. y. užsienietis elektroninių ryšių priemonėmis nustatytu laiku turi pranešti Migracijos departamentui arba Valstybės sienos apsaugos tarnybai apie savo buvimo vietą.
Kiti priemonės taikyme dalyvaujantys partneriai.	Netaikoma.
Įsipareigojimai, kurių privaloma laikytis taikant alternatyvią sulaikymui priemonę.	Teismas nustato, kokių dažnumu (pvz., du kartus per savaitę nurodytomis dienomis) užsienietis elektroninėmis ryšio priemonėmis turi pranešti Migracijos departamentui arba Valstybės sienos apsaugos tarnybai apie savo buvimo vietą. Jeigu asmuo elektroninėmis priemonėmis nesinaudoja, tuomet nėra įmanoma nustatyti kontroliuojamo asmens buvimo vietos ir ši alternatyvi sulaikymui priemonė negali būti pritaikyta.
Pasekmės, gresiančios už alternatyvios sulaikymui priemonės reikalavimų nesilaikymą.	Jeigu nevykdoma teismo sprendimu paskirta alternatyvi sulaikymui priemonė, Valstybės sienos apsaugos tarnyba kreipiasi į teismą su teikimu sulaikyti užsieniečių.
Veikiantys mechanizmai / procesai, skirti stebėti, ar trečiosios šalies pilietis laikosi nustatytų sąlygų.	Jeigu užsienietis nesilaiko nurodytų teismo sąlygų, t. y. elektroninėmis ryšio priemonėmis nepraneša Migracijos departamentui arba Valstybės sienos apsaugos tarnybai apie savo buvimo vietą, tuomet laikoma, kad užsienietis nevykdo jam paskirtos alternatyvios sulaikymui priemonės.
Veikiantys mechanizmai / procesai, skirti stebėti alternatyvių sulaikymui priemonių sąlygas ir kaip elgiamasi su trečiųjų šalių piliečiais.	Netaikoma.
Ar buvo atliekamas vertinimas, siekiant nustatyti alternatyvios sulaikymui priemonės veiksmingumą?	Ne.

3. Patikėti prižiūrėti užsieniečių Lietuvos Respublikos piliečiui arba Lietuvos Respublikoje teisėtai gyvenančiam užsieniečiui, jei šis asmuo įsipareigojo rūpintis juo ir jį išlaikyti

Iš ko ji susideda ir ilgiausia trukmė.	<p>Užsienietis yra patikimas prižiūrėti Lietuvos Respublikos piliečiui arba Lietuvos Respublikoje teisėtai gyvenančiam užsieniečiui, jei šis asmuo įsipareigojo rūpintis juo ir jį išlaikyti. Tam, kad ši priemonė galėtų būti paskirta, užsienietis Lietuvoje turi turėti socialinių ryšių – t. y. Lietuvos Respublikos pilietis arba Lietuvos Respublikoje teisėtai gyvenantis užsienietis turi sutikti įsipareigoti rūpintis užsieniečiu ir jį išlaikyti.</p> <p>Užsienietis negali būti sulaikomas ilgiau kaip 6 mėnesiams, išskyrus atvejus, kai jis nebendradarbiauja siekiant jį išsiųsti iš Lietuvos Respublikos (atsisako pateikti apie save duomenis, teikia klaidinančią informaciją ir pan.) arba negaunami reikiami dokumentai tokio užsieniečio išsiuntimui iš valstybės teritorijos įvykdyti. Šiais atvejais sulaikymo terminas gali būti pratęstas papildomam, ne ilgesniam kaip 12 mėnesių, laikotarpiui.</p> <p>Svarbu paminėti, kad kiekvienu atveju teismas, priėmęs alternatyvią sulaikymui priemonę, nustato alternatyvios sulaikymui priemonės terminą.</p>
---	--

Teisinis pagrindas.	Įstatymo 115 str. 2 dalies 3) punktas Teismas gali užsieniečiui skirti alternatyvią sulaikymui priemonę tuomet, kai yra tenkinamos Įstatyme 115 str. 1 dalies numatytos sąlygos: (1) užsieniečio tapatybė nustatyta, (2) jis nekelia grėsmės valstybės saugumui ir viešajai tvarkai, (3) teikia pagalbą teismui, Valstybės sienos apsaugos tarnybai ar Migracijos departamentui nustatant jo teisinę padėtį Lietuvos Respublikoje bei atsižvelgiant į kitas aplinkybes. Pagal susiklosčiusią Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktiką, klausimas dėl alternatyvios sulaikymui priemonės taikymo ar netaikymo yra teismo diskrecija, nors vienos iš aukščiau išvardintų aplinkybių nebuvimo nustatymas yra pakankamas pagrindas teismui atsisakyti taikyti alternatyvią sulaikymui priemonę (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2008 m. liepos 21 d. nutartį administracinėje byloje Nr. N143-3565/2008, 2010 m. spalio 14 d. nutartį administracinėje byloje Nr. N444-7196/2010).
Ar ji naudojama praktiškai?	Taip, remiantis Užsieniečių registro duomenimis, ši alternatyva 2015-2020 m. buvo pritaikyta 16 užsieniečių, ta 56 užsieniečiams.
Nacionalinės institucijos, atsakingos už alternatyvios sulaikymui priemonės administravimą.	Sprendimą dėl alternatyvių sulaikymui priemonių taikymo priima teismas. Konkrečios institucijos, kuri prižiūrėtų, kaip užsienietis vykdo paskirtą priemonę, nėra, tačiau institucija, kuri kreipėsi į teismą dėl alternatyvios sulaikymui priemonės taikymo, sprendžia tolimesnę užsieniečio teisinę padėtį.
Kiti priemonės taikyme dalyvaujantys partneriai.	Netaikoma.
Įsipareigojimai, kurių privaloma laikytis taikant alternatyvią sulaikymui priemonę.	Užsienietis Lietuvoje turi turėti socialinių ryšių – t. y. Lietuvos Respublikos pilietis arba Lietuvos Respublikoje teisėtai gyvenantis užsienietis turi sutikti įsipareigoti rūpintis užsieniečiu ir jį išlaikyti.
Pasekmės, gresiančios už alternatyvios sulaikymui priemonės reikalavimų nesilaikymą.	Jeigu nevykdoma teismo sprendimu paskirta alternatyvios sulaikymui priemonės, Valstybės sienos apsaugos tarnyba kreipiasi į teismą su teikimu sulaikyti užsienietį.
Veikiantys mechanizmai / procesai, skirti stebėti, ar trečiosios šalies pilietis laikosi nustatytų sąlygų.	Toks mechanizmas nėra nustatytas, tačiau institucija, kuri kreipėsi į teismą dėl šios priemonės skyrimo, rūpinasi tolimesne užsieniečio teisine padėtimi. Jeigu nustatoma, kad užsienietis pažeidė alternatyvią sulaikymui priemonę, pareigūnai kreipiasi į teismą dėl sulaikymo.
Veikiantys mechanizmai / procesai, skirti stebėti alternatyvių sulaikymui priemonių sąlygas ir kaip elgiamasi su trečiųjų šalių piliečiais.	Netaikoma.
Ar buvo atliekamas vertinimas, siekiant nustatyti alternatyvios sulaikymui priemonės veiksmingumą?	Ne.

4. Apyvendinti užsieniečių Valstybės sienos apsaugos tarnyboje netaikant judėjimo laisvės apribojimų	
Iš ko ji susideda ir ilgiausia trukmė.	Užsienietis yra apgyvendinamas Valstybės sienos apsaugos tarnybos Užsieniečių registracijos centre ir jam yra netaikomi judėjimo laisvės apribojimai. Ši alternatyvi sulaikymui priemonė galėjo būti taikoma tik prieglobsčio prašytojams. Nuo 2021 m. kovo 1 d. ši priemonė taikoma prieglobsčio prašytojams ir užsieniečiams, dėl kurių prašymų suteikti prieglobstį priimtas galutinis sprendimas ir kurie yra grąžinami į užsienio valstybę. Užsienietis negali būti sulaikomas ilgiau kaip 6 mėnesiams, išskyrus atvejus, kai jis benedradarbiauja siekiant jį išsiųsti iš Lietuvos Respublikos (atsisako pateikti apie save duomenis, teikia klaidinančią informaciją ir pan.) arba negaunami reikiami dokumentai tokio užsieniečio išsiuntimui iš valstybės teritorijos įvykdyti. Šiais atvejais sulaikymo terminas gali būti pratęstas papildomam, ne ilgesniam kaip 12 mėnesių, laikotarpiui. Svarbu paminėti, kad kiekvieno atveju teismas, priėmęs alternatyvią sulaikymui priemonę, nustato alternatyvios sulaikymui priemonės terminą.
Teisinis pagrindas.	Įstatymo 115 str. 2 dalies 4) punktas Teismas gali užsieniečiui skirti alternatyvią sulaikymui priemonę tuomet, kai yra tenkinamos Įstatyme 115 str. 1 dalies numatytos sąlygos: (1) užsieniečio tapatybė nustatyta, (2) jis nekelia grėsmės valstybės saugumui ir viešajai tvarkai, (3) teikia pagalbą teismui, Valstybės sienos apsaugos tarnybai ar Migracijos departamentui nustatant jo teisinę padėtį Lietuvos Respublikoje bei atsižvelgiant į kitas aplinkybes. Pagal susiklosčiusią Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktiką, klausimas dėl alternatyvios sulaikymui priemonės taikymo ar netaikymo yra teismo diskrecija, nors vienos iš aukščiau išvardintų aplinkybių nebuvimo nustatymas yra pakankamas pagrindas teismui atsisakyti taikyti alternatyvią sulaikymui priemonę (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2008 m. liepos 21 d. nutartį administracinėje byloje Nr. N143-3565/2008, 2010 m. spalio 14 d. nutartį administracinėje byloje Nr. N444-7196/2010).
Ar ji naudojama praktiškai?	Taip, 2015-2020 m. teismas 714 užsieniečių pritaikė alternatyvias sulaikymui priemones. Didžiąją daugumą užsieniečių (459 arba 68 proc.) buvo pritaikyta alternatyvi sulaikymui priemonė - apgyvendinimas Valstybės sienos apsaugos tarnyboje netaikant judėjimo laisvės apribojimų. Svarbu paminėti, kad ši alternatyvi sulaikymui priemonė galėjo būti taikoma tik prieglobsčio prašytojams. Nuo 2021 m. kovo 1 d. ši priemonė taikoma prieglobsčio prašytojams ir užsieniečiams, dėl kurių prašymų suteikti prieglobstį priimtas galutinis sprendimas ir kurie yra grąžinami į užsienio valstybę.
Nacionalinės institucijos, atsakingos už alternatyvios sulaikymui priemonės administravimą.	Sprendimą dėl alternatyvių sulaikymui priemonių taikymo priima teismas. Užsienietis, kuriam yra paskirta ši alternatyvi sulaikymui priemonė, apgyvendinamas Valstybės sienos apsaugos tarnybos Užsieniečių registracijos centre.
Kiti priemonės taikyme dalyvaujantys partneriai.	Netaikoma.
Įsipareigojimai, kurių privaloma laikytis taikant alternatyvią sulaikymui priemonę.	Teismas, sprenddamas dėl šios alternatyvios sulaikymui priemonės taikymo, turi patvirtinti faktą, kad užsienietis duotoju momentu yra prieglobsčio prašytojas ar dėl jo prašymo suteikti prieglobstį priimtas galutinis sprendimas ir jis yra grąžinamas į užsienio valstybę.
Pasekmės, gresiančios už alternatyvios sulaikymui priemonės reikalavimų nesilaikymą.	Jeigu nevykdoma teismo sprendimu paskirta alternatyvi sulaikymui priemonė, Valstybės sienos apsaugos tarnyba kreipiasi į teismą su teikimu sulaikyti užsienietį. Užsienietis, apgyvendintas Užsieniečių registracijos centre, turi laikytis centro vidaus tvarkos taisyklių. Aplinkybė, kad užsienietis pažeidė laikino išvykimo iš Užsieniečių registracijos centro taisykles yra vertinama kaip pasislėpimo pavojus, o tai yra pagrindas kreiptis į teismą su teikimu sulaikyti užsienietį.

Veikiantys mechanizmai / procesai, skirti stebėti, ar trečiosios šalies pilietis laikosi nustatytų sąlygų.	<p>Užsieniečių registracijos centro darbuotojai prižiūri, kad prieglobsčio prašytojai nepažeistų pritaikytos alternatyvios sulaikymui priemonės ir laikytųsi Užsieniečių registracijos centro vidaus tvarkos taisyklių.</p> <p>Užsieniečiui yra išaiškinama jo teisinė padėtis Lietuvoje, Užsieniečių registracijos centro vidaus tvarkos taisyklės, užsienietis taip pat informuojamas, kad jo prašymo dėl prieglobsčio suteikimo nagrinėjimo laikotarpiu, jis negali išvykti iš Lietuvos. Bandytas išvykti iš Lietuvos Respublikos, kol nebaigtas prieglobsčio prašymo nagrinėjimas, teismo gali būti vertinamas kaip alternatyvios sulaikymui priemonės nevykdymas ir pagrindas priimti sprendimą užsienietį sulaikyti.</p>
Veikiantys mechanizmai / procesai, skirti stebėti alternatyvių sulaikymui priemonių sąlygas ir kaip elgiamasi su trečiųjų šalių piliečiais.	<p>Jeigu užsienietis nesutinka su paskirta alternatyvia sulaikymui priemone, jis gali pateikti skundą teismui tiesiogiai arba per Užsieniečių registracijos centrą.</p> <p>Taip pat Valstybės sienos apsaugos tarnyba periodiškai, bet ne rečiau kaip kartą per 3 mėnesius, šio Įstatymo 118 straipsnyje nustatyta tvarka kreipiasi į teismą su prašymu pakartotinai svarstyti sprendimą sulaikyti užsienietį.</p>
Ar buvo atliekamas vertinimas, siekiant nustatyti alternatyvios sulaikymui priemonės veiksmingumą?	Ne.
5. Apygyvendinti užsienietį Valstybės sienos apsaugos tarnyboje nustatant teisę judėti tik apgyvendinimo vietai priklausančioje teritorijoje	
Iš ko ji susideda ir ilgiausia trukmė.	<p>Užsienietis yra apgyvendinamas Valstybės sienos apsaugos tarnybos Užsieniečių registracijos centre ir jam nustatoma teisė judėti tik apgyvendinimo vietai priklausančioje teritorijoje. Ši alternatyvi sulaikymui priemonė (taikoma tik prieglobsčio prašytojams ir užsieniečiams, dėl kurių prašymų suteikti prieglobstį priimtas galutinis sprendimas ir kurie yra grąžinami į užsienio valstybę) Įstatyme atsirado nuo 2020 m. lapkričio 10 d., o praktikoje taikoma tik nuo 2021 m. kovo 1 d., todėl duomenų apie jos taikymą dar nėra.</p> <p>Pagal Įstatymą, užsienietis negali būti sulaikomas ilgiau kaip 6 mėnesiams, išskyrus atvejus, kai jis nebendradarbiauja siekiant jį išsiųsti iš Lietuvos Respublikos (atsisako pateikti apie save duomenis, teikia klaidinančią informaciją ir pan.) arba negaunami reikiami dokumentai tokio užsieniečio išsiuntimui iš valstybės teritorijos įvykdyti. Šiais atvejais sulaikymo terminas gali būti pratęstas papildomam, ne ilgesniam kaip 12 mėnesių, laikotarpiui.</p> <p>Svarbu paminėti, kad kiekvienu atveju teismas, priėmęs alternatyvią sulaikymui priemonę, nustato alternatyvios sulaikymui priemonės terminą.</p>
Teisinis pagrindas.	<p>Įstatymo 115 str. 2 dalies 5 punktą</p> <p>Teismas gali užsieniečiui skirti alternatyvią sulaikymui priemonę tuomet, kai yra tenkinamos Įstatyme 115 str. 1 dalies numatytos sąlygos: (1) užsieniečio tapatybė nustatyta, (2) jis nekelti grėsmės valstybės saugumui ir viešajai tvarkai, (3) teikia pagalbą teismui, Valstybės sienos apsaugos tarnybai ar Migracijos departamentui nustatant jo teisinę padėtį Lietuvos Respublikoje bei atsižvelgiant į kitas aplinkybes.</p> <p>Pagal susiklosčiusią Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktiką, klausimas dėl alternatyvios sulaikymui priemonės taikymo ar netaikymo yra teismo diskrecija, nors vienos iš aukščiau išvardintų aplinkybių nebuvimo nustatymas yra pakankamas pagrindas teismui atsisakyti taikyti alternatyvią sulaikymui priemonę (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2008 m. liepos 21 d. nutartį administracinėje byloje Nr. N143-3565/2008, 2010 m. spalio 14 d. nutartį administracinėje byloje Nr. N444-7196/2010).</p>
Ar ji naudojama praktiškai?	Ši alternatyvi sulaikymui priemonė Įstatyme atsirado nuo 2020 m. lapkričio 10 d., o praktikoje taikoma tik nuo 2021 m. kovo 1 d., todėl duomenų apie jos taikymą dar nėra.

Nacionalinės institucijos, atsakingos už alternatyvios sulaikymui priemonės administravimą.	<p>Sprendimą dėl alternatyvių sulaikymui priemonių taikymo priima teismas.</p> <p>Užsienietis, kuriam yra paskirta ši alternatyvi sulaikymui priemonė, apgyvendinamas Valstybės sienos apsaugos tarnybos Užsieniečių registracijos centre.</p>
Kiti priemonės taikyme dalyvaujantys partneriai.	Netaikoma.
Įsipareigojimai, kurių privaloma laikytis taikant alternatyvių sulaikymui priemonę.	Teismas, sprenddamas dėl šios alternatyvios sulaikymui priemonės taikymo, turi patvirtinti faktą, kad užsienietis duotoju momentu yra prieglobsčio prašytojas ar dėl jo prašymo suteikti prieglobstį priimtas galutinis sprendimas ir jis yra grąžinamas į užsienio valstybę.
Pasekmės, gresiančios už alternatyvios sulaikymui priemonės reikalavimų nesilaikymą.	<p>Jeigu nevykdoma teismo sprendimu paskirta alternatyvi sulaikymui priemonė, Valstybės sienos apsaugos tarnyba kreipiasi į teismą su teikimu sulaikyti užsienietį.</p> <p>Užsienietis, apgyvendintas Užsieniečių registracijos centre, turi laikytis centro vidinių taisyklių. Taisyklių pažeidimas gali būti priežastimi kreiptis į teismą su teikimu sulaikyti užsienietį.</p>
Veikiantys mechanizmai / procesai, skirti stebėti, ar trečiosios šalies pilietis laikosi nustatytų sąlygų.	<p>Užsieniečių registracijos centro darbuotojai prižiūri, kad prieglobsčio prašytojai, kuriems pritaikyta alternatyvi sulaikymui priemonė, laikytųsi Užsieniečių registracijos centro vidaus taisyklių ir jų nepažeistų.</p> <p>Užsieniečiui yra išaiškinama jo teisinė padėtis Lietuvoje, Užsieniečių registracijos centro vidaus tvarkos taisyklės, užsienietis taip pat informuojamas, kad jo prašymo dėl prieglobsčio suteikimo nagrinėjimo laikotarpiu, jis negali išvykti iš Lietuvos. Užsieniečių registracijos centro taisyklių nesilaikymas ar bandymas išvykti iš Lietuvos Respublikos, kol nebaigtas prieglobsčio prašymo nagrinėjimas, teismo gali būti vertinamas kaip alternatyvios sulaikymui priemonės nevykdymas ir pagrindas priimti sprendimą užsienietį sulaikyti.</p>
Veikiantys mechanizmai / procesai, skirti stebėti alternatyvių sulaikymui priemonių sąlygas ir kaip elgiamasi su trečiųjų šalių piliečiais.	Toks mechanizmas nenustatytas, tačiau institucija, kuri kreipėsi į teismą dėl šios priemonės skyrimo, rūpinasi tolimesne užsieniečio teisine padėtimi. Jeigu nustatoma, kad užsienietis pažeidė alternatyvią sulaikymui priemonę, pareigūnai kreipiasi į teismą dėl sulaikymo.
Ar buvo atliekamas vertinimas, siekiant nustatyti alternatyvios sulaikymui priemonės veiksmingumą?	Ne.

K6. Nurodykite, su kokiais praktiniais iššūkiais susiduriama įgyvendinant kiekvieną jūsų valstybėje narėje taikomą alternatyvią sulaikymui priemonę.

IŠŠŪKIS	Alternatyvi sulaikymui priemonė 1 - Užsienietis nustatytu laiku periodiškai turi atvykti į Migracijos departamentą arba Valstybės sienos apsaugos tarnybą	Alternatyvi sulaikymui priemonė 2 - Užsienietis elektroninių ryšių priemonėmis nustatytu laiku turi pranešti Migracijos departamentu arba Valstybės sienos apsaugos tarnybai apie savo buvimo vietą	Alternatyvi sulaikymui priemonė 3 - Patikėti prižiūrėti užsienietį Lietuvos Respublikos piliečiui arba Lietuvos Respublikoje teisėtai gyvenančiam užsieniečiui, jei šis asmuo įsipareigojo rūpintis juo ir jį išlaikyti	Alternatyvi sulaikymui priemonė 4 - Apygyvendinti užsienietį Valstybės sienos apsaugos tarnyboje netaikant judėjimo laisvės apribojimų	Alternatyvi sulaikymui priemonė 5 - Apygyvendinti užsienietį Valstybės sienos apsaugos tarnyboje nustatant teisę judėti tik apgyvendinimo vietai priklausančioje teritorijoje
Galimybės naudotis infrastruktūra ar inventoriu, susijusiu su patalpomis (t. y. lovomis)	Užsienietis turi turėti gyvenamąją vietą arba lėšų, kad teismas galėtų pritaikyti šią alternatyvią sulaikymui priemonę.	Užsienietis turi turėti gyvenamąją vietą arba lėšų, kad teismas galėtų pritaikyti šią alternatyvią sulaikymui priemonę.	Lietuvos Respublikos pilietis arba Lietuvos Respublikoje teisėtai gyvenantis užsienietis turi įsipareigoti rūpintis juo ir jį išlaikyti (tame tarpe ir pasirūpinti užsieniečio apgyvendinimu).	Užsieniečių registracijos centro apgyvendinimo pajėgumai yra riboti ir padidėjus užsieniečių, kuriems teismo sprendimu skirta ši alternatyvi sulaikymui priemonė, būtų susidurta su apgyvendinimo iššūkiu. Tokiu atveju būtų ieškoma galimybių perorganizuoti nesulaikytų prieglobsčio prašytojų apgyvendinimą perkeldami juos į kitas apgyvendinimo vietas (pvz., į Pabėgėlių priėmimo centrą ar alternatyvias apgyvendinimo vietas).	(žr. atsakymą kairėje esančiame stulpelyje)
Aprūpinimas personalu ir stebėjimo / priežiūros galimybės	Nėra žinoma.	Nėra žinoma.	Nėra žinoma.	Šiuo metu esamas darbuotojų skaičius atitinka Užsieniečių registracijos centro apgyvendinimo pajėgumus.	(žr. atsakymą kairėje esančiame stulpelyje)
Administracinės sąnaudos	Nėra žinoma.	Nėra žinoma.	Nėra žinoma.	Alternatyvios sulaikymui priemonės taikymo atveju administracinės išlaidos yra panašios kaip ir sulaikymo atveju, kadangi abiem atvejais užsienietis yra apgyvendinamas Užsieniečių registracijos centre, tik skirtinguose korpusuose.	(žr. atsakymą kairėje esančiame stulpelyje)

Mechanizmai, skirti asmenų judėjimui kontroliuoti	Užsieniečiui yra paaiškinama, kad jis negali išvykti iš Lietuvos Respublikos teritorijos. Taip pat teismo nustatytomis dienomis užsienietis turi atvykti į Migracijos departamentą ar Valstybės sienos apsaugos tarnybą.	Užsieniečiui yra paaiškinama, kad jis negali išvykti iš Lietuvos Respublikos teritorijos. Taip pat teismo nurodytu metu užsienietis elektroninėmis ryšio priemonėmis turi pranešti apie savo buvimo vietą Migracijos departamentui ar Valstybės sienos apsaugos tarnybai.	Užsieniečiui yra paaiškinama, kad alternatyvios sulaikymui priemonės skyrimo laikotarpiu jis negali išvykti iš Lietuvos Respublikos.	Užsieniečiui yra paaiškinama, kad jis negali išvykti iš Lietuvos Respublikos teritorijos. Taip pat užsienietis turi laikytis Užsieniečių registracijos centro vidaus taisyklių ir jų nepažeisti. Gavus leidimą, užsienietis vidaus tvarkos taisyklių nustatyta tvarka laikinai gali išvykti iš centro.	Užsieniečiui yra paaiškinama, kad jis negali išvykti iš Lietuvos Respublikos teritorijos. Taip pat užsienietis turi laikytis Užsieniečių registracijos centro vidaus taisyklių, jų nepažeisti ir negali išvykti už centro teritorijos ribų.
Įstatyminės kliūtys	Su teisiniais iššūkiais nėra susiduriama.	Su teisiniais iššūkiais nėra susiduriama.	Su teisiniais iššūkiais nėra susiduriama (yra tik praktiniai iššūkiai, kaip kontroliuoti, ar užsienietis laikosi paskirtos priemonės).	Su teisiniais iššūkiais nėra susiduriama.	Su teisiniais iššūkiais nėra susiduriama.
Aspektai, susiję su trečiųjų šalių piliečių situacija (pvz., riboti finansiniai ištekliai, pastovios gyvenamosios vietos nebuvimas, nėra paramos iš bendruomenės)	Remiantis teismų praktika, tokios aplinkybės, kaip socialinių ryšių, gyvenamosios vietos ir lėšų pragyvenimui neturėjimas, gali turėti įtakos teismo sprendimui užsieniečiui netaikyti alternatyvios sulaikymui priemonės.	Remiantis teismų praktika, tokios aplinkybės, kaip socialinių ryšių, gyvenamosios vietos ir lėšų pragyvenimui neturėjimas, gali turėti įtakos teismo sprendimui užsieniečiui netaikyti alternatyvios sulaikymui priemonės. Norint taikyti šią alternatyvią sulaikymui priemonę, užsienietis turi galėti / gebėti naudotis elektroninio ryšio priemonėmis (mobiliojo ryšio specialiomis programėlėmis, elektroninio stebėjimo įtaisais, elektroniniu parašu su galimybe identifikuoti pasirašantįjį asmenį ir pan.). Jeigu asmuo tokiomis elektroninėmis priemonėmis nesinaudoja, tuomet nėra įmanoma nustatyti kontroliuojamo asmens buvimo vietos ir ši alternatyvi sulaikymui priemonė negali būti pritaikyta.	Užsienietis Lietuvoje turi turėti socialinių ryšių – t. y. Lietuvos Respublikos pilietis arba Lietuvos Respublikoje teisėtai gyvenantis užsienietis turi sutikti įsipareigoti rūpintis užsieniečiu ir jį išlaikyti.	Ši alternatyvi sulaikymui priemonė gali būti taikoma tik prieglobsčio prašytojams ir užsieniečiams, dėl kurių prašymų suteikti prieglobstį priimtas galutinis sprendimas ir kurie yra grąžinami į užsienio valstybę. Kiti aspektai, tokie kaip socialinių ryšių, gyvenamosios vietos ar finansinių lėšų turėjimas, nėra esminiai.	Ši alternatyvi sulaikymui priemonė gali būti taikoma tik prieglobsčio prašytojams ir užsieniečiams, dėl kurių prašymų suteikti prieglobstį priimtas galutinis sprendimas ir kurie yra grąžinami į užsienio valstybę. Kiti aspektai, tokie kaip socialinių ryšių, gyvenamosios vietos ar finansinių lėšų turėjimas, nėra esminiai.
Kiti iššūkiai					

K7. Nurodykite praktinius su kiekvieno jūsų valstybėje narėje taikomos alternatyvios sulaikymui priemonės įgyvendinimu susijusius pranašumus lyginant su sulaikymu.

Pranašumas	Alternatyvi sulaikymui priemonė 1 - Užsienietis nustatytu laiku periodiškai turi atvykti į Migracijos departamentą arba Valstybės sienos apsaugos tarnybą	Alternatyvi sulaikymui priemonė 2 - Užsienietis elektroninių ryšių priemonėmis nustatytu laiku turi pranešti Migracijos departamentui arba Valstybės sienos apsaugos tarnybai apie savo buvimo vietą	Alternatyvi sulaikymui priemonė 3 - Patikėti prižiūrėti užsienietį Lietuvos Respublikos piliečiui arba Lietuvos Respublikoje teisėtai gyvenančiam užsieniečiui, jei šis asmuo įsipareigojo rūpintis juo ir j išlaikyti	Alternatyvi sulaikymui priemonė 4 - Apygyvendinti užsienietį Valstybės sienos apsaugos tarnyboje netaikant judėjimo laisvės apribojimų	Alternatyvi sulaikymui priemonė 5 - Apygyvendinti tik apgyvendinimo vietai priklausančioje teritorijoje
Galimybės naudotis infrastruktūra ar inventoriu, susijusiu su patalpomis (t. y. lovomis)	Taikant šią alternatyvią sulaikymui priemonę nėra naudojamos valstybės lėšos užsieniečiui apgyvendinti ir išlaikyti. Užsienietis pats atsakingas už gyvenamosios vietos ir lėšų turėjimą.	Taikant šią alternatyvią sulaikymui priemonę nėra naudojamos valstybės lėšos užsieniečiui apgyvendinti ir išlaikyti. Užsienietis pats atsakingas už gyvenamosios vietos ir lėšų turėjimą.	Taikant šią alternatyvią sulaikymui priemonę nėra naudojamos valstybės lėšos užsieniečiui apgyvendinti ir išlaikyti. Lietuvos Respublikos pilietis arba Lietuvos Respublikoje teisėtai gyvenantis užsienietis yra atsakingas už gyvenamosios vietos suteikimą užsieniečiui ir jo išlaikymą.	Pritaikius šią alternatyvią sulaikymui priemonę, užsienietis apgyvendinamas Užsieniečių registracijos centre kaip ir sulaikymo atveju, tačiau kitame korpuse.	Pritaikius šią alternatyvią sulaikymui priemonę, užsienietis apgyvendinamas Užsieniečių registracijos centre kaip ir sulaikymo atveju, tačiau kitame korpuse.
Aprūpinimas personalu ir stebėjimo / priežiūros galimybės	Taikant šią alternatyvią sulaikymui priemonę reikia mažiau žmogiškųjų resursų nei taikant sulaikymą Užsieniečių registracijos centre.	Taikant šią alternatyvią sulaikymui priemonę reikia mažiau žmogiškųjų resursų nei taikant sulaikymą Užsieniečių registracijos centre.	Taikant šią alternatyvią sulaikymui priemonę reikia mažiau žmogiškųjų resursų nei taikant sulaikymą Užsieniečių registracijos centre.	Taikant šią alternatyvią sulaikymui priemonę, žmogiškųjų resursų poreikis yra panašus kaip ir sulaikymo atveju, kadangi abiem atvejais užsienietis yra apgyvendinamas Užsieniečių registracijos centre, tik skirtinguose korpusuose.	Taikant šią alternatyvią sulaikymui priemonę, žmogiškųjų resursų poreikis yra panašus kaip ir sulaikymo atveju, kadangi abiem atvejais apgyvendinamas Užsieniečių registracijos centre, tik skirtinguose korpusuose.

Administracinės sąnaudos	Taikant šią alternatyvią sulaikymui priemonę administracinės išlaidos yra mažesnės nei taikant sulaikymą Užsieniečių registracijos centre.	Taikant šią alternatyvią sulaikymui priemonę administracinės išlaidos yra mažesnės nei taikant sulaikymą Užsieniečių registracijos centre.	Taikant šią alternatyvią sulaikymui priemonę administracinės išlaidos yra mažesnės nei taikant sulaikymą Užsieniečių registracijos centre.	Administracinės išlaidos yra panašios kaip ir sulaikymo atveju, kadangi abiem atvejais užsienietis yra apgyvendinamas Užsieniečių registracijos centre, tik skirtinguose korpusuose	Administracinės išlaidos yra panašios kaip ir sulaikymo atveju, kadangi abiem atvejais užsienietis yra apgyvendinamas Užsieniečių registracijos centre, tik skirtinguose korpusuose.
Mechanizmai, skirti asmenų judėjimui kontroliuoti	Pritaikius užsieniečiui šią alternatyvią sulaikymui priemonę, užsienietis turi teisę judėti šalies teritorijoje ir toks judėjimas nėra kontroliuojamas, tačiau jeigu užsienietis pažeidžia alternatyvios sulaikymui priemonės sąlygas (pvz., bando išvykti iš Lietuvos Respublikos teritorijos), tuomet kreipiamasi į teismą dėl užsieniečio sulaikymo.	Pritaikius užsieniečiui šią alternatyvią sulaikymui priemonę, užsienietis turi teisę judėti šalies teritorijoje ir toks judėjimas nėra kontroliuojamas, tačiau jeigu užsienietis pažeidžia alternatyvios sulaikymui priemonės sąlygas (pvz., bando išvykti iš Lietuvos Respublikos teritorijos), tuomet kreipiamasi į teismą dėl užsieniečio sulaikymo.	Pritaikius užsieniečiui šią alternatyvią sulaikymui priemonę, užsienietis turi teisę judėti šalies teritorijoje ir toks judėjimas nėra kontroliuojamas, tačiau jeigu užsienietis pažeidžia alternatyvios sulaikymui priemonės sąlygas (pvz., bando išvykti iš Lietuvos Respublikos teritorijos), tuomet kreipiamasi į teismą dėl užsieniečio sulaikymo.	Pritaikius užsieniečiui šią alternatyvią sulaikymui priemonę, užsienietis turi teisę judėti tik apgyvendinimo vietai priklausančioje teritorijoje.	Pritaikius užsieniečiui šią alternatyvią sulaikymui priemonę, užsienietis turi teisę judėti tik apgyvendinimo vietai priklausančioje teritorijoje.
Istatyminės kliūtys	Nėra informacijos	Nėra informacijos	Nėra informacijos	Nėra informacijos	Nėra informacijos
Aspektai, susiję su trečiųjų šalių piliečių situacija (pvz., riboti finansiniai ištekliai, pastovios gyvenamosios vietos nebuvimas, nėra paramos iš bendruomenės)	Šias aplinkybes vertina teismas. Remiantis teismų praktika, tokios aplinkybės, kaip socialinių ryšių, gyvenamosios vietos ir lėšų pragyvenimui turėjimas, gali turėti įtakos teismo sprendimui užsieniečiui pritaikyti alternatyvią sulaikymui priemonę.	Šias aplinkybes vertina teismas. Remiantis teismų praktika, tokios aplinkybės, kaip socialinių ryšių, gyvenamosios vietos ir lėšų pragyvenimui turėjimas, gali turėti įtakos teismo sprendimui užsieniečiui pritaikyti alternatyvią sulaikymui priemonę.	Šias aplinkybes vertina teismas. Remiantis teismų praktika, tokios aplinkybės, kaip socialinių ryšių, gyvenamosios vietos ir lėšų pragyvenimui turėjimas, gali turėti įtakos teismo sprendimui užsieniečiui pritaikyti alternatyvią sulaikymui priemonę.	Šias aplinkybes vertina teismas. Remiantis teismų praktika, tokios aplinkybės, kaip socialinių ryšių, gyvenamosios vietos ir lėšų pragyvenimui turėjimas, neturi įtakos priimant teismui sprendimą dėl šios alternatyvios sulaikymui priemonės taikymo.	Šias aplinkybes vertina teismas. Remiantis teismų praktika, tokios aplinkybės, kaip socialinių ryšių, gyvenamosios vietos ir lėšų pragyvenimui turėjimas, neturi įtakos priimant teismui sprendimą dėl šios alternatyvios sulaikymui priemonės taikymo.
Kiti iššūkiai					

3.

Vertinimo procedūros ir kriterijai, kuriais vadovujamasi sulaikant trečiųjų šalių piliečius ar taikant jiems alternatyvias sulaikymui priemones

K8. Trumpai apžvelkite, kada ir kaip priimamas sprendimas užuot suėmus asmenį taikyti jam alternatyvią sulaikymui priemonę.

- Ar vertinimas dėl to, ar asmenį suimti, ar taikyti jam alternatyvią sulaikymui priemonę atliekamas tuo pat metu, kai nagrinėjamas sulaikymo pagrindas, ar kitu metu?
- Kokiomis aplinkybėmis sulaikymo pagrindas atmetamas, pasirenkant sulaikymui alternatyvią priemonę?
- Ar skirtingų kategorijų ar kilmės šalių (pvz., dėl ypatingos situacijos šalyje) trečiųjų šalių piliečiams taikomos skirtingos procedūros?
- Kurios institucijos dalyvauja procedūroje? Patikslinkite jų atitinkamą vaidmenį (t. y., konsultacinis, sprendimo priėmimo).

Tarptautinės apsaugos procedūra

1. Taip, remiantis Įstatymo 116 str. 1 dalimi, jeigu užsieniečio atžvilgiu yra nustatytas sulaikymo pagrindas, su teikimu sulaikyti užsienietį ilgiau negu 48 valandoms arba skirti jam alternatyvią sulaikymui priemonę, į apylinkės teismą pagal užsieniečio buvimo Lietuvos Respublikos teritorijoje vietą kreipiasi Valstybės sienos apsaugos tarnybos pareigūnas per 48 valandas nuo užsieniečio sulaikymo momento. Užsieniečio dalyvavimas teismo posėdyje yra būtinas.
2. Teismas, atsižvelgdamas į tai, kad užsieniečio tapatybė nustatyta, jis nekelia grėsmės valstybės saugumui ir viešajai tvarkai, teikia pagalbą teismui, Valstybės sienos apsaugos tarnybai ir Migracijos departamentui nustatant jo teisinę padėtį Lietuvos Respublikoje bei kitas aplinkybes, gali užsieniečiui skirti alternatyvią sulaikymui priemonę.

Teismas sprendžia, ar nagrinėjamu atveju nėra pagrindo taikyti alternatyvios sulaikymui priemonės, t. y. ar taikoma sulaikymo priemonė, atsižvelgiant į ja siekiamus tikslus, yra proporcinga ir ar skyrus alternatyvią sulaikymui priemonę nekiltų reali rizika minėtų tikslų nepasiekti.

Teismas kiekvieno atvejo aplinkybes vertina individualiai ir priimant sprendimą yra vertinama, ar sulaikymas yra proporcinga priemonė, atsižvelgiant į siekiamus tikslus, t. y. ar tas pats tikslas negalėtų būti pasiektas pritaikant mažiau griežtą priemonę – alternatyvią sulaikymui priemonę.

3. Remiantis Įstatymu, pirmiausiai yra nustatoma, ar užsienietis yra prieglobsčio prašytojas ar ne – pagal tai skiriasi sulaikymo pagrindai ir galimų alternatyvų sulaikymui taikymas. Taip pat Įstatyme yra nurodyta, kad pažeidžiami asmenys ir šeimos, kuriose yra nepilnamečių užsieniečių, gali būti sulaikyti tik ypatingu atveju, atsižvelgiant į geriausius vaiko ir pažeidžiamų asmenų interesus. Kitos kategorijos Įstatyme nėra išskirtos (pvz., užsieniečio kilmės šalis, kt.), tačiau reikia pažymėti, kad teismas vertina visas susijusias aplinkybes ir kiekviena situacija nagrinėjama individualiai.
4. Sprendimą dėl sulaikymo ilgiau nei 48 valandoms gali priimti tik teismas. Dėl sulaikymo ar alternatyvios sulaikymui priemonės taikymo į teismą kreipiasi Valstybės sienos apsaugos tarnybos pareigūnas.

Gražinimo procedūra

1. Taip, remiantis Įstatymo 116 str. 1 dalimi, jeigu užsieniečio atžvilgiu yra nustatytas sulaikymo pagrindas, su teikimu sulaikyti užsienietį ilgiau negu 48 valandoms arba skirti jam alternatyvią sulaikymui priemonę į apylinkės teismą pagal užsieniečio buvimo Lietuvos Respublikos teritorijoje vietą kreipiasi Valstybės sienos apsaugos tarnybos pareigūnas per 48 valandas nuo užsieniečio sulaikymo momento. Užsieniečio dalyvavimas teismo posėdyje yra būtinas.

2. Teismas, atsižvelgdamas į tai, kad užsieniečio tapatybė nustatyta, jis nekelia grėsmės valstybės saugumui ir viešajai tvarkai, teikia pagalbą teismui, Valstybės sienos apsaugos tarnybai ir Migracijos departamentui nustatant jo teisinę padėtį Lietuvos Respublikoje bei kitas aplinkybes, gali užsieniečiui skirti alternatyvią sulaikymui priemonę.

Teismas sprendžia, ar nagrinėjamu atveju nėra pagrindo taikyti alternatyvios sulaikymui priemonės, t. y. ar taikoma sulaikymo priemonė, atsižvelgiant į ja siekiamus tikslus, yra proporcinga ir ar skyrus alternatyvią sulaikymui priemonę nekiltų reali rizika minėtų tikslų nepasiekti.

Teismas kiekvieno atvejo aplinkybes vertina individualiai ir priimant sprendimą yra vertinama, ar sulaikymas yra proporcinga priemonė, atsižvelgiant į siekiamus tikslus, t. y. ar tas pats tikslas negalėtų būti pasiektas pritaikant mažiau griežtą priemonę – alternatyvią sulaikymui priemonę.

3. Įstatyme yra nurodyta, kad pažeidžiami asmenys ir šeimos, kuriose yra nepilnamečių užsieniečių, gali būti sulaikyti tik ypatingu atveju, atsižvelgiant į geriausių vaiko ir pažeidžiamų asmenų interesus. Kitos kategorijos Įstatyme nėra išskirtos (pvz., užsieniečio kilmės šalis, kt.), tačiau reikia pažymėti, kad teismas vertina visas susijusias aplinkybes ir kiekviena situacija nagrinėjama individualiai.

4. Sprendimą dėl sulaikymo ilgiau nei 48 valandoms gali priimti tik teismas. Dėl sulaikymo ar alternatyvios sulaikymui priemonės taikymo į teismą kreipiasi Valstybės sienos apsaugos tarnybos pareigūnas.

K9. Ar sprendžiant, ar asmenį sulaikyti, galimybė taikyti alternatyvias sulaikymui priemones jūsų valstybėje narėje nagrinėjama sistemaiškai?

Tarptautinės apsaugos procedūros

Taip.

Išsamiau:

Pagal susiklosčiusią Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktiką, klausimas dėl alternatyvios sulaikymui priemonės taikymo ar netaikymo yra teismo diskrecija, nors vienos Įstatymo 115 straipsnio normoje išvardintų aplinkybių (1) užsieniečio tapatybė nustatyta, (2) jis nekelia grėsmės valstybės saugumui ir viešajai tvarkai, (3) teikia pagalbą teismui, Valstybės sienos apsaugos tarnybai ar Migracijos departamentui nustatant jo teisinę padėtį Lietuvos Respublikoje bei atsižvelgiant į kitas aplinkybes) nebuvimo nustatymas yra pakankamas pagrindas teismui atsakyti taikyti alternatyvią sulaikymui priemonę (Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo nutartys Nr. N143-3565/2008, Nr. N444- 7196/2010).

Gražinimo procedūros

Taip.

Išsamiau: (žr. atsakymą aukščiau)

K10. Kai yra pagrindo leisti asmenį sulaikyti, kokiomis aplinkybėmis ar kriterijais remiamasi priimant sprendimą dėl trečiosios šalies piliečio sulaikymo ar alternatyvios sulaikymo priemonės taikymo?

Kriterijai	Tarptautinės apsaugos teikimo procedūros	Gražinimo procedūros
Alternatyvios sulaikymui priemonės tinkamumas konkrečiam atvejui	<p>Taip.</p> <p>Priimdamas sprendimą, teismas kiekvieną atvejį vertina individualiai ir priima sprendimą atsižvelgdamas į konkrečią situaciją ir visas susijusias aplinkybes.</p> <p>Remiantis teismų praktika, tokios aplinkybės, kaip socialinių ryšių, gyvenamosios vietos ir lėšų pragyvenimui neturėjimas, gali turėti įtakos teismo sprendimui užsieniečiui netaikyti alternatyvių sulaikymui priemonių: 1) užsienietis nustatytu laiku periodiškai turi atvykti į Migracijos departamentą arba Valstybės sienos apsaugos tarnybą; 2) užsienietis elektroninių ryšių priemonėmis nustatytu laiku turi pranešti Migracijos departamentui arba Valstybės sienos apsaugos tarnybai apie savo buvimo vietą; 3) patikėti prižiūrėti užsienietį Lietuvos Respublikoje teisėtai gyvenančiam užsieniečiui, jei šis asmuo įsipareigojo rūpintis juo ir jį išlaikyti.</p> <p>Tačiau aplinkybės, nurodytos aukščiau, nėra esminės, teismui svarstant dėl galimybės pritaikyti ketvirtąją ir penktąją alternatyvas – 4) apgyvendinti užsienietį Valstybės sienos apsaugos tarnyboje netaikant judėjimo laisvės apribojimų; 5) apgyvendinti užsienietį Valstybės sienos apsaugos tarnyboje nustatant teisę judėti tik apgyvendinimo vietai priklausančioje teritorijoje.</p>	<p>Taip.</p> <p>Priimdamas sprendimą, teismas kiekvieną atvejį vertina individualiai ir priima sprendimą atsižvelgdamas į konkrečią situaciją ir visas susijusias aplinkybes.</p> <p>Remiantis teismų praktika, tokios aplinkybės, kaip socialinių ryšių, gyvenamosios vietos ir lėšų pragyvenimui neturėjimas, gali turėti įtakos teismo sprendimui užsieniečiui netaikyti alternatyvių sulaikymui priemonių: 1) užsienietis nustatytu laiku periodiškai turi atvykti į Migracijos departamentą arba Valstybės sienos apsaugos tarnybą; 2) užsienietis elektroninių ryšių priemonėmis nustatytu laiku turi pranešti Migracijos departamentui arba Valstybės sienos apsaugos tarnybai apie savo buvimo vietą; 3) patikėti prižiūrėti užsienietį Lietuvos Respublikoje teisėtai gyvenančiam užsieniečiui, jei šis asmuo įsipareigojo rūpintis juo ir jį išlaikyti.</p>
Ekonominis efektyvumas	Ne	Ne
Tautybė arba kilmės / grąžinimo šalis (pvz., konkretios kilmės šalies situacija)	Ne	Ne
Pasislėpimo pavojus	<p>Taip.</p> <p>Įstatymo 113 str. 4 dalyje, be kita ko, numatyta, kad prieglobsčio prašytojas gali būti sulaikytas tik šiais atvejais: 1) siekiant nustatyti ir (arba) patikrinti jo tapatybę ir (arba) pilietybę; 2) siekiant išsiaiškinti motyvus, kuriais grindžiamas jo prašymas suteikti prieglobstį (kai informacija dėl motyvų negalėtų būti gauta prieglobsčio prašytojo nesulaikius), ir įvertinus šio straipsnio 5 dalies 6–10 punktuose nurodytas aplinkybes yra pagrindas manyti, kad jis gali pasislėpti siekdamas išvengti grąžinimo į užsienio valstybę ar išsiuntimo iš Lietuvos Respublikos.</p>	<p>Taip.</p> <p>Įstatymo 113 str. 2 dalis nurodo, jog kai sprendžiama dėl užsieniečio grąžinimo į užsienio valstybę, išsiuntimo iš Lietuvos Respublikos, įpareigojimo užsieniečiui išvykti iš Lietuvos Respublikos arba prieglobsčio prašytojo perdavimo kitai Europos Sąjungos valstybei narei, atsakingai už prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimą, užsienietis gali būti sulaikytas tik tuo atveju, jeigu sulaikymas būtų atitinkamam sprendimui priimti ir (ar) vykdyti (jeigu užsienietis trukdo priimti ir (ar) vykdyti sprendimą, gali pasislėpti vengdamas grąžinimo, išsiuntimo ar perdavimo). Tai reiškia, kad jeigu teismas, remdamasis nustatytomis aplinkybėmis, įvertina, jog užsienietis, nebudamas</p>

	<p>Pagal Įstatymo 113 str. 5 dalies 6–10 punktus, sprendžiant, ar yra pagrindas manyti, kad prieglobsčio prašytojas gali pasislėpti, įvertinamos šios aplinkybės: užsienietis nevykdo teismo sprendimu paskirtos alternatyvios sulaikymui priemonės; užsienietis, apgyvendintas Valstybės sienos apsaugos tarnyboje netaikant judėjimo laisvės apribojimų, pažeidė laikino išvykimo iš Valstybės sienos apsaugos tarnybos tvarką; siekdamas išvengti baudžiamosios atsakomybės už neteisėtą valstybės sienos perėjimą, pateikė prašymą suteikti prieglobstį jo atžvilgiu pradėto ikiteisminio tyrimo laikotarpiu; užsieniečio buvimas Lietuvos Respublikoje gali kelti grėsmę viešajai tvarkai; prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimo metu nebendradarbiauja su kompetentingų institucijų valstybės tarnautojais ir darbuotojais.</p>	<p>sulaikytas, gali pasislėpti siekdamas išvengti grąžinimo į užsienio valstybę ar išsiuntimo iš Lietuvos Respublikos, gali priimti sprendimą sulaikyti ir netaikyti sulaikymui alternatyvios priemonės.</p>
Pažeidžiamumas	<p>Taip.</p> <p>Įstatymo 114 str. 4 dalis nurodo, kad pažeidžiami asmenys ir šeimos, kuriose yra nepilnamečių užsieniečių, gali būti sulaikyti tik ypatingu atveju, atsižvelgiant į geriausias vaiko ir pažeidžiamų asmenų interesus.</p> <p>Administracinėse bylose dėl užsieniečių sulaikymo stebima tendencija dėl pažeidžiamų asmenų interesų prioriteto. Nagrinėjant teismų bylas neretai pasitaiko, kad Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas pažeidžiamiems asmenims skiria alternatyvią sulaikymui priemonę, nors buvo kreiptasi dėl sulaikymo taikymo.</p>	<p>Taip.</p> <p>Įstatymo 114 str. 4 dalis nurodo, kad pažeidžiami asmenys ir šeimos, kuriose yra nepilnamečių užsieniečių, gali būti sulaikyti tik ypatingu atveju, atsižvelgiant į geriausias vaiko ir pažeidžiamų asmenų interesus.</p> <p>Administracinėse bylose dėl užsieniečių sulaikymo stebima tendencija dėl pažeidžiamų asmenų interesų prioriteto. Nagrinėjant teismų bylas neretai pasitaiko, kad Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas pažeidžiamiems asmenims skiria alternatyvią sulaikymui priemonę, nors buvo kreiptasi dėl sulaikymo taikymo.</p>
Mažiau varžančios teisinės priemonės, turinčios įtakos žmogaus teisėms	<p>Taip.</p> <p>Teismas sprendžia, ar kiekvienu nagrinėjamu atveju nėra pagrindo taikyti alternatyvios sulaikymui priemonės, t. y. ar taikoma sulaikymo priemonė, atsižvelgiant į ja siekiamus tikslus, yra proporcinga ir ar skyrus alternatyvią sulaikymui priemonę nekiltų reali rizika minėtų tikslų nepasiekti.</p>	<p>Taip.</p> <p>Teismas sprendžia, ar kiekvienu nagrinėjamu atveju nėra pagrindo taikyti alternatyvios sulaikymui priemonės, t. y. ar taikoma sulaikymo priemonė, atsižvelgiant į ja siekiamus tikslus, yra proporcinga ir ar skyrus alternatyvią sulaikymui priemonę nekiltų reali rizika minėtų tikslų nepasiekti.</p>
Kita	<p>Taip.</p> <p>Pagrindinė sąlyga dėl alternatyvios sulaikymui priemonės taikymo yra nurodyta Įstatyme 115 str. 1 dalyje - teismas gali užsieniečiui skirti alternatyvią sulaikymui priemonę tuomet, kai yra šios sąlygos: (1) užsieniečio tapatybė nustatyta, (2) jis nekelia grėsmės valstybės saugumui ir viešajai tvarkai, (3) teikia pagalbą teismui, Valstybės sienos apsaugos tarnybai ar Migracijos departamentui nustatant jo teisinę padėtį Lietuvos Respublikoje bei atsižvelgiant į kitas aplinkybes.</p> <p>Pagal susiklosčiusią Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktiką, klausimas dėl alternatyvios sulaikymui priemonės taikymo ar netaikymo yra teismo diskrecija, nors vienos iš aukščiau išvardintų aplinkybių nebuvimo nustatymas yra pakankamas pagrindas teismui atsakyti taikyti alternatyvią sulaikymui priemonę (žr. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2008 m. liepos 21 d. nutartį administracinėje byloje Nr. N143-3565/2008, 2010 m. spalio 14 d. nutartį administracinėje byloje Nr. N444-7196/2010).</p>	

K.10.1. Jeigu vienas kriterijų, vertinant, ar asmeniui vietoje sulaikymo taikyti alternatyvią sulaikymui priemonę, yra pažeidžiamumas, aprašykite, kaip atliekamas pažeidžiamumo vertinimas.

- Ar pažeidžiamumo vertinimai atliekami individualiai kiekvienu atveju, ar bendrai iš anksto apibrėžtų kategorijų / grupių atžvilgiu?
- Ar vertinimą atlieka institucijos / organizacijos?
- Tvarka, kurios laikomasi.

Tarptautinės apsaugos procedūra

Įstatymas nurodo, kad pažeidžiami asmenys ir šeimos, kuriose yra nepilnamečių užsieniečių, gali būti sulaikyti tik ypatingu atveju, atsižvelgiant į geriausias vaiko ir pažeidžiamų asmenų interesus.

Teisėsaugos institucijos pareigūno rašytiniu sprendimu užsienietis gali būti sulaikomas ne ilgiau kaip 48 valandoms. Ilgiau kaip 48 valandoms užsienietis gali būti sulaikytas tik teismo sprendimu. Teismas, priimdamas sprendimą dėl sulaikymo ar alternatyvios sulaikymui priemonės taikymo, kiekvieną atvejį vertina individualiai ir priima sprendimą atsižvelgdamas į konkrečią situaciją ir visas susijusias aplinkybes – tame tarpe ir pažeidžiamumą.

Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktikoje yra pažymėta, kad vaikai ir kiti pažeidžiami asmenys ypač turi teisę į veiksmingą apsaugą, jų interesų gynimui turi būti teikiamas prioritetas prieš kitas teises vertybes (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2018 m. liepos 12 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-4853-442/2018).

Taip pat ir kitose administracinėse bylose dėl užsieniečių sulaikymo stebima tendencija dėl pažeidžiamų asmenų interesų prioriteto. Pavyzdžiui, 2018 m. spalio 4 d. sprendime administracinėje byloje Nr. A-5350-662/2018 Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas akcentavo, kad nors užsieniečio elgesys ir galėtų būti vertinamas kaip piktnaudžiavimas prieglobsčio procedūra, vertinant individualias situacijos aplinkybes ir atsižvelgiant į tai, kad asmuo įtrauktas į pažeidžiamų asmenų sąrašą, nustatytas pagrindas skirti užsieniečiui alternatyvią sulaikymui priemonę.

Administracinėje byloje Nr. A-5072-520/2018 Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas, nustatęs, kad pareiškėjai ir 4 nepilnamečiai jų vaikai (prieglobsčio prašytojai) buvo įtraukti į pažeidžiamų asmenų sąrašą, abejonių dėl jų tapatybės ir kitų aplinkybių nekilo, konstatavo, jog alternatyvių sulaikymui priemonių taikymas neatitiko šios pažeidžiamos šeimos ir nepilnamečių vaikų poreikių, todėl poveikio priemonės pareiškėjų šeimai galėjo būti visiškai panaikintos.

Administracinėje byloje Nr. A-1798-624/2015 Lietuvos vyriausiasis teismas nurodė, kad nors prieglobsčio prašytojas, grubiai ignoruodamas aiškius draudimus, bandė be galiojančio kelionės dokumento išvykti iš Lietuvos Respublikos, ir tai galėtų būti pagrindas taikyti sulaikymą, bet tokia priemonė asmeniui, kuris privalo rūpintis kartu su juo gyvenančiais nepilnamečiais vaikais, gali būti skiriama tik ypatingu atveju, pavyzdžiui, kai keliama grėsmė valstybės saugumui. Teismas skyrė prieglobsčio prašytojui alternatyvią sulaikymui priemonę – apgyvendinimą Užsieniečių registracijos centre, netaikant judėjimo apribojimų.

Grąžinimo procedūros

(žr. informaciją aukščiau)

K11. Kokiomis teisinėmis priemonėmis gali pasinaudoti trečiųjų šalių piliečiai, kad jų atžvilgiu nebūtų priimti sprendimas sulaikyti / sulaikymui alternatyvios priemonės jų atžvilgiu?

Tarptautinės apsaugos procedūra

Pagal Įstatymo 116 str. 3 dalį, teismo sprendimas sulaikyti užsienietį arba skirti jam alternatyvią sulaikymui priemonę turi būti nedelsiant paskelbiamas užsieniečiui suprantama kalba, nurodant priežastis, dėl kurių jis sulaikomas arba jam skiriama alternatyvi sulaikymui priemonė. Teismo sprendimas sulaikyti užsienietį arba taikyti jam alternatyvią sulaikymui priemonę įsigalioja nuo paskelbimo momento.

Užsienietis apylinkės teismo sprendimą sulaikyti jį arba pratęsti jo sulaikymo terminą, arba taikyti jam alternatyvią sulaikymui priemonę turi teisę apskusti Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui per 14 dienų. Skundas gali būti pateikiamas per Valstybės sienos apsaugos tarnybą, kuri užsieniečio skundą perduoda Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui.

Teikimo sulaikyti užsienietį arba skirti jam alternatyvią sulaikymui priemonę nagrinėjimo teisme metu jis turi teisę į Lietuvos valstybės garantuojamą teisinę pagalbą. Užsieniečio dalyvavimas teismo posėdyje yra būtinas.

Sulaikytas prieglobsčio prašytojas apie sulaikymo pagrindus, sprendimo sulaikyti apskundimo tvarką ir galimybę gauti nemokamą teisinę pagalbą informuojamas nedelsiant raštu jam suprantama kalba.

Grąžinimo procedūros

Pagal Įstatymo 116 str. 3 dalį, teismo sprendimas sulaikyti užsienietį arba skirti jam alternatyvią sulaikymui priemonę turi būti nedelsiant paskelbiamas užsieniečiui suprantama kalba, nurodant priežastis, dėl kurių jis sulaikomas arba jam skiriama alternatyvi sulaikymui priemonė. Teismo sprendimas sulaikyti užsienietį arba taikyti jam alternatyvią sulaikymui priemonę įsigalioja nuo paskelbimo momento.

Užsienietis apylinkės teismo sprendimą sulaikyti jį arba pratęsti jo sulaikymo terminą, arba taikyti jam alternatyvią sulaikymui priemonę turi teisę apskusti Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui per 14 dienų. Skundas gali būti pateikiamas per Valstybės sienos apsaugos tarnybą, kuri užsieniečio skundą perduoda Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui.

Teikimo sulaikyti užsienietį arba skirti jam alternatyvią sulaikymui priemonę nagrinėjimo teisme metu jis turi teisę į Lietuvos valstybės garantuojamą teisinę pagalbą. Užsieniečio dalyvavimas teismo posėdyje yra būtinas.

K12. Kokia parama (teisinė, socialinė, psichologinė) teikiama migrantams, kol priimamas sprendimas dėl asmens sulaikymo ar alternatyvios sulaikymui priemonės jam pritaikymo?

Tarptautinės apsaugos procedūra

Teikimo sulaikyti užsienietį arba skirti jam alternatyvią sulaikymui priemonę nagrinėjimo teisme metu jis turi teisę į nemokamą Lietuvos valstybės garantuojamą teisinę pagalbą. Užsieniečio dalyvavimas teismo posėdyje yra būtinas.

Sulaikytas prieglobsčio prašytojas apie sulaikymo pagrindus, sprendimo sulaikyti apskundimo tvarką ir galimybę gauti nemokamą teisinę pagalbą informuojamas nedelsiant raštu jam suprantama kalba.

Grąžinimo procedūros

Teikimo sulaikyti užsienietį arba skirti jam alternatyvią sulaikymui priemonę nagrinėjimo teisme metu jis turi teisę į Lietuvos valstybės garantuojamą teisinę pagalbą. Užsieniečio dalyvavimas teismo posėdyje yra būtinas.

4.

Sulaikymo ir alternatyvių sulaikymui priemonių poveikis grąžinimo ir tarptautinės apsaugos procedūrų veiksmingumui

Atitikties migracijos procedūrų reikalavimams užtikrinimas

K13. Pateikite naujausius turimus savo šalies metinius statistinius duomenis apie prieglobsčio prašytojų, kurie buvo sulaikyti ir kuriems pritaikytos alternatyvios sulaikymui priemonės vykdant tarptautinės apsaugos procedūras ir kurie slapstėsi, skaičius.

Jeigu įmanoma, jūsų šalyje taikomas alternatyvias sulaikymui priemones suskirstykite pagal rūšis.

Per metus besislapsčiusių trečiųjų šalių piliečių, kurie buvo sulaikyti ar kuriems buvo pritaikyta alternatyvios sulaikymui priemonės vykdant tarptautinės apsaugos procedūras, srauto skaičius. Duomenys išreikšti absoliučiaisiais skaičiais. Ataskaitiniai metai: 2017 m., 2018 m., 2019 m.

	# žmonių, kuriems taikoma tarptautinės apsaugos procedūra (įskaitant pagal Dublino reglamentą)	# prašytojų, kurie slapstėsi
Sulaikymas (absoliučiaisiais skaičiais)	Statistika nėra prieinama	Statistika nėra prieinama
Alternatyvi sulaikymui priemonė 1	Statistika nėra prieinama	Statistika nėra prieinama
Alternatyvi sulaikymui priemonė 2	Statistika nėra prieinama	Statistika nėra prieinama
Alternatyvi sulaikymui priemonė 3	Statistika nėra prieinama	Statistika nėra prieinama
Alternatyvi sulaikymui priemonė 4	Statistika nėra prieinama	Statistika nėra prieinama

Jeigu negalite pateikti statistinių duomenų, galbūt turite kitos, net ir kokybinės, informacijos pirmiau išvardytų aspektų atžvilgiu (pvz., duomenys apie procentinę dalį, informacija apie galimas tendencijas, kokybiniai pastebėjimai, pan.)?

Statistikos arba tyrimų šiuo klausimu nėra, tačiau svarbu paminėti, kad prieglobsčio prašytojai, kuriems skirta alternatyvi sulaikymui priemonė – apgyvendinimas Valstybės sienos apsaugos tarnyboje netaikant judėjimo laisvės apribojimų, yra informuojami, jog laikino išvykimo iš Užsieniečių registracijos centro tvarkos pažeidimas būtų pagrindas kreiptis į teismą dėl prieglobsčio prašytojo sulaikymo, įvertinus tai kaip pasislėpimo pavojų, ir tuomet būtų apribota tokių užsieniečių judėjimo laisvė ir laikinas išvykimas iš Užsieniečių registracijos centro būtų negalimas. Tokios sąlygos skatina užsieniečius laikytis nustatytą Užsieniečių registracijos centro taisyklių.

K14. Pateikite turimus savo šalies statistinius duomenis apie vidutinį laikotarpį, reikalingą nustatyti tarptautinės apsaugos prašytojų, kurie sulaikyti ar kuriems taikomos alternatyvios sulaikymui priemonės, statusą. Taip pat nurodykite procentinę dalį sprendimų, kurie buvo apskūsti, ir dalį tų, kurių pirminis sprendimas buvo panaikintas.

Vidutinis laikotarpis, kurio reikia tarptautinės apsaugos prašytojų, kurie buvo sulaikyti ir kuriems taikytos alternatyvios sulaikymui priemonės, statusui nustatyti. Ataskaitiniai metai: 2017 m., 2018 m., 2019 m.

	Vidutinė laiko trukmė tarptautinės apsaugos prašytojo statusui nustatyti	Apskūstų sprendimų dalis ir sprendimų, kurių pirminis sprendimas buvo panaikintas, dalis
Sulaikymas (absoliučiaisiais skaičiais)	Statistika nėra prieinama	Statistika nėra prieinama
Alternatyvi sulaikymui priemonė 1	Statistika nėra prieinama	Statistika nėra prieinama
Alternatyvi sulaikymui priemonė 2	Statistika nėra prieinama	Statistika nėra prieinama
Alternatyvi sulaikymui priemonė 3	Statistika nėra prieinama	Statistika nėra prieinama
Alternatyvi sulaikymui priemonė 4	Statistika nėra prieinama	Statistika nėra prieinama

Jeigu negalite pateikti statistinių duomenų, galbūt turite kitos, net ir kokybinės, informacijos pirmiau išvardytų aspektų atžvilgiu (pvz., duomenys apie procentinę dalį, informacija apie galimas tendencijas, kokybiniai pastebėjimai, pan.)?

Kitos prieinamos informacijos nėra.

K15. Pateikite turimus savo šalies statistinius duomenis apie neteisėtų migrantų, įskaitant sulaikytus prieglobsčio negavusius prašytojus ir prieglobsčio prašytojus, kuriems grąžinimo procedūros metu pritaikytos alternatyvios sulaikymui priemonės ir kurie slapstėsi, skaičių.

Jeigu įmanoma, jūsų šalyje taikomas alternatyvias sulaikymui priemones suskirstykite pagal rūšis.

Besislapstusių trečiųjų šalių piliečių, kurie buvo sulaikyti ar kuriems buvo pritaikyta alternatyvi sulaikymui priemonė vykdant grąžinimo procedūras, srautų skaičius. Duomenys išreikšti absoliučiais skaičiais per metus. Duomenys pateikti absoliučiais skaičiais. Ataskaitiniai metai: 2017 m., 2018 m., 2019 m.		
	# neteisėtų migrantų vykdant grąžinimo procedūras (įskaitant sulaikymą iki išsiuntimo)	# tų, kurie iki išsiuntimo slapstėsi
Sulaikymas (absoliučiais skaičiais)	Statistika nėra prieinama	Statistika nėra prieinama
Alternatyvi sulaikymui priemonė 1	Statistika nėra prieinama	Statistika nėra prieinama
Alternatyvi sulaikymui priemonė 2	Statistika nėra prieinama	Statistika nėra prieinama
Alternatyvi sulaikymui priemonė 3	Statistika nėra prieinama	Statistika nėra prieinama
Alternatyvi sulaikymui priemonė 4	Statistika nėra prieinama	Statistika nėra prieinama

Jeigu negalite pateikti statistinių duomenų, galbūt turite kitos, net ir kokybinės, informacijos pirmiau išvardytų aspektų atžvilgiu (pvz., duomenys apie procentinę dalį, informacija apie galimas tendencijas, kokybiniai pastebėjimai, pan.)?

Kitos prieinamos informacijos nėra.

K16. Pateikite turimus savo šalies statistinius duomenis apie:

1. savanoriškai grįžtančių asmenų procentinę dalį ir
2. sėkmingų grąžinimo atvejų procentą tarp sulaikytų ir tų, kuriems buvo taikytos alternatyvios sulaikymui priemonės.

Jeigu įmanoma, jūsų šalyje taikomas alternatyvias sulaikymui priemones suskirstykite pagal rūšis.

Vidutinė laiko trukmė sprendimui dėl grąžinimo priimti ir savanoriškų grįžimų skaičius tarp trečiųjų šalių piliečių, kurie buvo sulaikyti ar kuriems buvo taikytos alternatyvios sulaikymui priemonės. Ataskaitiniai metai: 2017 m., 2018 m., 2019 m.				
	Vidutinė laikotarpio nuo neteisėto migranto sulaikymo iki sprendimo dėl grąžinimo priėmimo trukmė	Vidutinė laikotarpio nuo sprendimo dėl grąžinimo priėmimo iki grąžinimo vykdymo trukmė	Grąžinamų asmenų savanoriškų išvykimų skaičius (asmenys, kurie pasirinko grįžti savo noru) (absoliutiniai skaičiai)	Veiksmingų/sėkmingai įgyvendintų priverstinių grąžinimų skaičius (absoliučiais skaičiais)
Sulaikymas (absoliučiais skaičiais)	Statistika nėra prieinama	Statistika nėra prieinama	Statistika nėra prieinama	Statistika nėra prieinama

Alternatyvi sulaikymui priemonė 1	Statistika nėra prieinama	Statistika nėra prieinama	Statistika nėra prieinama	Statistika nėra prieinama
Alternatyvi sulaikymui priemonė 2	Statistika nėra prieinama	Statistika nėra prieinama	Statistika nėra prieinama	Statistika nėra prieinama
Alternatyvi sulaikymui priemonė 3	Statistika nėra prieinama	Statistika nėra prieinama	Statistika nėra prieinama	Statistika nėra prieinama
Alternatyvi sulaikymui priemonė 4	Statistika nėra prieinama	Statistika nėra prieinama	Statistika nėra prieinama	Statistika nėra prieinama

Jeigu negalite pateikti statistinių duomenų, galbūt turite kitos, net ir kokybinės, informacijos pirmiau išvardytų aspektų atžvilgiu (pvz., duomenys apie procentinę dalį, informacija apie galimas tendencijas, kokybiniai pastebėjimai, pan.)?

Kitos prieinamos informacijos nėra.

K17. Ar jūsų valstybėje narėje buvo atliekami vertinimai ar tyrimai apie trečiųjų šalių piliečių, kurie sulaikyti ar kuriems taikytos alternatyvios sulaikymui priemonės, slapstymosi lygį ir bendradarbiavimo laipsnį?

Tarptautinės apsaugos procedūros

Tokių tyrimų nebuvo atlikta, tačiau svarbu paminėti, kad prieglobsčio prašytojai, kuriems skirta alternatyvi sulaikymui priemonė – apgyvendinimas Valstybės sienos apsaugos tarnyboje netaikant judėjimo laisvės apribojimų, yra informuojami, jog laikino išvykimo iš Užsieniečių registracijos centro tvarkos pažeidimas būtų pagrindas kreiptis į teismą dėl prieglobsčio prašytojo sulaikymo, įvertinus tai kaip pasislėpimo pavojų, ir tuomet būtų apribota tokių užsieniečių judėjimo laisvė ir laikinas išvykimas iš Užsieniečių registracijos centro būtų negalimas. Tokios sąlygos skatina užsieniečius laikytis nustatytą Užsieniečių registracijos centro taisyklių.

Grąžinimo procedūros

Netaikoma.

K18. Ar yra įrodymų ar empirinių stebėjimų dėl to, ar sulaikymas arba alternatyvios sulaikymui priemonės turi didesnį poveikį migracijos procedūroms (pvz., ar dėl jų grąžinimo procedūra veiksmingesnė), priklausomai nuo tam tikrų migrantų savybių ir, konkrečiai, kilmės šalies, tautybės, šeiminių padėties, lyties, amžiaus.

Tarptautinės apsaugos procedūra

Nėra informacijos.

Grąžinimo procedūra

Lietuvoje, palyginus su kitomis ES šalimis, yra gana aukštas sprendimų dėl grąžinimų bei sprendimų dėl išsiuntimo įgyvendinimo laipsnis. Atsižvelgiant į tai, kad priimamų išsiuntimų skaičius per metus nėra didelis (vidutiniškai apie 100 per metus pagal paskutinių trijų metų duomenis), tai esant sulaikymo pagrindams užsieniečiai iki išsiuntimo yra dažniausiai sulaikomi, todėl žymiai sumažėja pasislėpimo pavojus. Tokiu atveju, įvykdytų sprendimų dėl išsiuntimo procentas būna apie 90 proc., o neįvykdyti sprendimai dažniausiai susiję su jų apskundimu teisme.

Pagrindinių žmogaus teisių užtikrinimas

K19. Kokios žmogaus teisių užtikrinimo priemonės taikomos sulaikytiems asmenims ar asmenims, kuriems taikomos sulaikymui alternatyvios priemonės?

Užtikrinimo priemonės	Sulaikymas	Alternatyvios sulaikymui priemonės	Sulaikymo metu ir alternatyvių sulaikymui priemonių taikymo metu užtikrinamų priemonių palyginimas
Ar užtikrinama galimybė pasinaudoti teisine pagalba? Jeigu taip, kaip tai daroma?	<p>Taip.</p> <p>Asmenys, apgyvendinti Užsieniečių registracijos centre, turi teisę naudotis valstybės garantuojama teisine pagalba vidaus reikalų ministro nustatyta tvarka bei savo lėšomis pasisamdyti advokatą. Sulaikyti prieglobsčio prašytojai turi teisę gauti nemokamą teisinę pagalbą viso sulaikymo proceso metu arba apskundžiant sulaikymą bei kreiptis kreiptis į Jungtinių Tautų vyriausiojo pabėgėlių komisaro valdybą bei kitas organizacijas, kurios teikia specializuotą teisinę pagalbą.</p> <p>2020 m. Valstybės sienos apsaugos tarnyba ir Lietuvos Raudonojo Kryžiaus draugija pasirašė susitarimą, kurio pagrindu prieglobsčio prašytojams, sulaikytiems arba apgyvendintiems Užsieniečių registracijos centre gali teikti teisinę pagalbą.</p>	<p>Taip.</p> <p>Taikomos tos pačios nuostatos kaip ir sulaikymo atveju.</p>	<p>Tiek sulaikymo, tiek alternatyvių sulaikymui priemonių taikymo atveju taikomos tos pačios nuostatos.</p>
Ar sulaikymo ar alternatyvios sulaikymui priemonės taikymo metu užtikrinama teisė būti išklaušytam? Jeigu taip, kaip tai daroma?	<p>Taip.</p> <p>Įstatymo 116 str. 1 d. nustatyta, kad užsieniečio dalyvavimas teismo posėdyje, kai sprendžiama dėl jo sulaikymo arba alternatyvios sulaikymui priemonės skyrimo, yra būtinas.</p> <p>Įstatymo 117 straipsnis numato numato, jog užsienietis apylinkės teismo sprendimą sulaikyti jį arba pratęsti jo sulaikymo terminą, arba taikyti jam alternatyvią sulaikymui priemonę turi teisę apskųsti Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui per 14 dienų nuo sprendimo įteikimo. Skundas gali būti pateikiamas per Valstybės sienos apsaugos tarnybą, kuri užsieniečio skundą perduoda Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui.</p> <p>Taip pat išnykus užsieniečio sulaikymo pagrindams, užsienietis turi teisę, o institucija, kurios žinioje yra sulaikytas užsienietis, nedelsdama privalo kreiptis į apylinkės teismą su prašymu pakartotinai svarstyti sprendimą sulaikyti užsienietį.</p> <p>Išnykus prieglobsčio prašytojo sulaikymo pagrindams, institucija, kurios žinioje yra sulaikytas prieglobsčio prašytojas, nedelsdama privalo kreiptis į apylinkės teismą su prašymu pakartotinai svarstyti sprendimą sulaikyti prieglobsčio prašytoją.</p>	<p>Taip.</p> <p>Taikomos tos pačios nuostatos kaip ir sulaikymo atveju.</p>	<p>Tiek sulaikymo, tiek alternatyvių sulaikymui priemonių taikymo atveju taikomos tos pačios nuostatos.</p>

	<p>Jeigu užsienietis, kuris yra sulaikytas, pateikia prašymą suteikti prieglobstį, Valstybės sienos apsaugos tarnyba nedelsdama privalo kreiptis į apylinkės teismą su prašymu pakartotinai svarstyti sprendimą sulaikyti prieglobsčio prašytoją. Jeigu užsienietis pateikia prašymą suteikti prieglobstį, Valstybės sienos apsaugos tarnyba nedelsdama privalo kreiptis į apylinkės teismą su prašymu pakartotinai svarstyti sprendimą sulaikyti prieglobsčio prašytoją.</p> <p>Taip pat Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas yra konstatavęs, kad teismas negali nagrinėti bylos, kai nedalyvauja kuris nors iš byloje dalyvaujančių asmenų, jeigu jis nebuvo tinkamai informuotas apie teismo posėdžio vietą ir laiką, nes tokiu atveju būtų pažeidžiama teisė būti išklaušytam, šalių lygiateisiškumo ir rungtyniškumo principai.</p>		
Ar užtikrinama teisė į sveikatą (pvz., galimybė patekti į reikiamas įstaigas, asmens sveikatos ar savijautos stebėseną)? Jeigu taip, kaip tai daroma?	<p>Taip.</p> <p>Užsieniečių registracijos centre sulaikytiems užsieniečiams ir apgyvendintiems prieglobsčio prašytojams teikiama kvalifikuota medicininė ir psichologinė pagalba. Šeimos gydytojo kabinete teikiamos pirminės ambulatorinės sveikatos priežiūros paslaugos. Esant poreikiui, šeimos gydytojas išduoda siuntimą pas gydytoją specialistą, kur užsienietį palydi URC slaugytoja.</p>	<p>Taip, tačiau priklauso nuo alternatyvios sulaikymui priemonės.</p> <p>Jeigu užsieniečiui yra pritaikoma alternatyvi sulaikymui priemonė (apgyvendinimas centre netaikant judėjimo apribojimų arba apgyvendinimas centre nustatant teisę judėti tik apgyvendinimo vietai priklausančioje teritorijoje), tuomet užsienietis gali gauti tokias pačias paslaugas, kaip ir sulaikymo atveju.</p> <p>Jeigu užsieniečiui yra pritaikoma kita alternatyvi priemonė⁷, tuomet nemokamą medicininę pagalbą jie gauna tik esant būtinosios medicinos pagalbos atveju (kai yra tiesioginė grėsmė paciento gyvybei). Už kitas suteiktas medicininės paslaugas asmuo turėtų susimokėti pats.</p>	<p>Medicininis paslaugų prieinamumas tiesiogiai priklauso nuo to, ar asmuo apgyvendintas Užsieniečių registracijos centre, ar asmuo gyvena kitoje vietoje.</p> <p>Asmuo, apgyvendintas Užsieniečių registracijos centre (taikoma tiek sulaikymo, tiek alternatyvios sulaikymui priemonės taikymo atveju) gali gauti daugiau nemokamų medicinių paslaugų nei asmuo, kuriam pritaikyta alternatyvi sulaikymui priemonė, ir kuris gyvena savarankiškai.</p>
Nurodykite papildomas užtikrinimo priemones.			

⁷ 1) užsienietis nustatytu laiku periodiškai turi atvykti į Migracijos departamentą arba Valstybės sienos apsaugos tarnybą;

2) užsienietis elektroninių ryšių priemonėmis nustatytu laiku turi pranešti Migracijos departamentui arba Valstybės sienos apsaugos tarnybai apie savo buvimą vieta;

3) patikėti prižiūrėti užsienietį Lietuvos Respublikos piliečiui arba Lietuvos Respublikoje teisėtai gyvenančiam užsieniečiui, jei šis asmuo įsipareigojo rūpintis juo ir jį išlaikyti.

K20. Ar jūsų valstybėje narėje buvo atliekami vertinimai ar tyrimai dėl sulaikymo ar alternatyvių sulaikymui priemonių taikymo poveikio atitinkamų trečiųjų šalių piliečių pagrindinėms teisėms?

Ne.

Pagrindinės išvados: Netaikoma.

Nuoroda: Netaikoma.

Papildoma informacija:

Tikslių studijų nėra atlikta, tačiau Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstaiga organizuoja vizitus į užsieniečių sulaikymo vietas ir vėliau teikia rekomendacijas, kaip esama situacija galėtų būti gerinama.

2019 m. Užsieniečių registracijos centre buvo nustatyti tokie pagrindiniai trūkumai⁸:

- dalis patalpų nepritaikyta žmonėms su negalia;
- siūlomas alternatyvus valgiaraštis yra nepritaikytas islamą išpažįstantiems užsieniečiams;
- nebuvo užtikrinamos kokybiškos ir laiku prieinamos sveikatos priežiūros paslaugos;
- neveiksmingai ir neefektyviai įvertinamas prieglobsčio prašytojų pažeidžiamumas.

2018 m. ataskaitoje buvo pateikta rekomendacija gerinti sąlygas laikino sulaikymo patalpose pasienio kontrolės punktuose ir užkardose.

2017 m. ataskaitoje viena iš paminėtų problemų buvo vertėjų paslaugų organizavimas – Užsieniečių registracijos centre buvo neužtikrinamos kvalifikuoto vertėjo paslaugos – tam, kad su neteisėtai atvykusiais arba neteisėtai Lietuvos Respublikoje esančiais užsieniečiais, kalbančiais tik savo gimtąja kalba, kai ši kalba nėra Europos Sąjungoje ir Lietuvoje dažniausiai vartojama kalba (anglų, prancūzų, vokiečių arba rusų), būtų galima tinkamai komunikuoti.⁹

Svarbu pažymėti, kad visi trūkumai buvo pašalinti ir rekomendacijos buvo įgyvendintos.

K21. Ar yra įrodymų dėl to, ar sulaikymas arba alternatyvios sulaikymui priemonės turi didesnį poveikį migracijos procedūroms (pvz., ar dėl jų grąžinimo procedūra veiksmingesnė), priklausomai nuo tam tikrų migrantų savybių ir, konkrečiai, kilmės šalies, tautybės, šeiminių padėties, lyties, amžiaus.

Tarptautinės apsaugos procedūros ir grąžinimo procedūros

Remiantis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 12 straipsniu, Seimo kontrolieriai tiria pareiškėjų skundus dėl pareigūnų piktnaudžiavimo, biurokratizmo ar kitaip pažeidžiamų žmogaus teisių ir laisvių viešojo administravimo srityje. Seimo kontrolieriai netiria skundų dėl darbo teisinių santykių, taip pat netikrina teismų priimtų sprendimų, nuosprendžių ir nutarčių pagrįstumo ar teisėtumo.

⁸ https://www.lrski.lt/wp-content/uploads/2020/11/Ataskaita-2019-LT_03_10_compressed.pdf

⁹ https://www.lrski.lt/wp-content/uploads/2020/11/Seimo-kontrolieriai-ataskaita-2017_galutine_compressed.pdf

Išsami statistika apie skundus, kuriuos sulaikyti užsieniečiai pateikia dėl žmogaus teisių pažeidimų, nėra renkama ir skelbiama. 2010 m.–2017m. I pusmetį buvo gauti ir tirti 4 skundai dėl nepagrįsto jėgos panaudojimo Užsieniečių registracijos centre, tačiau visais atvejais skunduose nurodyti faktai nepasitvirtino.¹⁰

Sulaikyti užsieniečiai į teismą dažniausiai kreipiasi norėdami apskųsti žemesnės instancijos teismo sprendimą dėl sulaikymo, sulaikymo termino nustatymo ar alternatyvios sulaikymui priemonės netaikymo.

Migracijos valdymo ekonominio efektyvumo didinimas

K22. Ar jūsų valstybėje narėje buvo nagrinėjamas sulaikymo ar alternatyvių sulaikymui priemonių pagal prieglobsčio procedūrą taikymo ekonominis efektyvumas?

Netaikoma.

K23. Ar jūsų valstybėje narėje kokiais nors vertinimais ar tyrimais buvo matuojamas sulaikymo ar alternatyvių sulaikymui priemonių pagal grąžinimo procedūrą taikymo ekonominis efektyvumas?

Netaikoma.

¹⁰ https://www.urm.lt/uploads/default/documents/Lietuvos_IV_prane%C5%A1imas_ICCPR_galutinis.pdf

5.

Išvados

K38. Kiek tai susiję su šios studijos tikslais (politikos atsaką į ilgą laiką neteisėtai šalyje esančius migrantus), kokias išvadas padarytumėte iš savo pateiktų atsakymų?

1. Sulaikymo principai, procedūros ir nuostatos Lietuvos Respublikoje beveik nepasikeitė nuo 2015 metų. Asmens sulaikymas Lietuvoje yra leistinas tik tuomet, kai tai yra būtina ir neišvengiama, griežtai laikantis Įstatymo reikalavimų. Sprendimą dėl užsieniečio sulaikymo ilgiau kaip 48 valandoms gali priimti tik teismas. Teismas kiekvieną atvejį vertina individualiai ir priima sprendimą atsižvelgdamas į konkrečią situaciją ir visas susijusias aplinkybes.
2. Teismas, kiekvienos nagrinėjamos bylos atveju, sprendžia, ar taikoma sulaikymo priemonė, atsižvelgiant į ja siekiamus tikslus, yra proporcinga, ir, ar skyrus alternatyvią sulaikymui priemonę, nekiltų reali rizika minėtų tikslų nepasiekti. Remiantis teismų praktika, jeigu nors viena iš sąlygų, reikalingų alternatyvios sulaikymui priemonės taikymui, yra netenkinama, tai gali būti pakankamas pagrindas teismui atsisakyti taikyti alternatyvią sulaikymui priemonę.
3. Nuo 2015 metų pasikeitė kelios nuostatos, susijusios su alternatyviomis sulaikymui priemonėmis:
 - taikant pirmąją sulaikymui alternatyvią priemonę, užsieniečiai nurodytu laiku periodiškai turi atvykti į Migracijos departamentą arba Valstybės sienos apsaugos tarnybą (prieš nuostatos pakeitimus – į teritorinę policijos įstaigą).
 - antrosios alternatyvios sulaikymui priemonės taikymo metu, užsieniečiai elektroninių ryšių priemonėmis nustatytu laiku turi pranešti Migracijos departamentui arba Valstybės sienos apsaugos tarnybai (prieš nuostatos pakeitimus – teritorinės policijos įstaigai) apie savo buvimo vietą.
 - atsisakyta reikalavimo, kad asmuo, įsipareigojantis rūpintis ir išlaikyti užsieniečių, kuriam svarstoma alternatyvi sulaikymui priemonė, privalo su užsieniečiu turėti giminystės ryšių.

Remiantis teismų praktika, pagrindiniai iššūkiai, su kuriais susiduriama taikant šias tris alternatyvias sulaikymui priemones – užsieniečių gyvenamosios vietos, lėšų pragyvenimui bei socialinių ryšių neturėjimas.

- Nuo 2021 m. kovo 1 d. pradėta taikyti nauja alternatyvi sulaikymui priemonė - apgyvendinti užsieniečių Valstybės sienos apsaugos tarnyboje nustatant teisę judėti tik apgyvendinimo vietai priklausančioje teritorijoje. Ši priemonė kartu su kita sulaikymui alternatyvia priemone (apgyvendinti užsieniečių Valstybės sienos apsaugos tarnyboje netaikant judėjimo laisvės apribojimų) gali būti taikoma tik prieglobsčio prašytojams ir užsieniečiams, dėl kurių prašymų suteikti prieglobstį priimtas galutinis sprendimas ir jie yra grąžinami į užsienio valstybę.

Prieglobsčio prašytojai, kuriems kaip alternatyvi sulaikymui priemonė skirtas apgyvendinimas Valstybės sienos apsaugos tarnyboje netaikant judėjimo laisvės apribojimų, yra informuojami, jog laikino išvykimo iš apgyvendinimo vietos tvarkos pažeidimas būtų pagrindas kreiptis į teismą dėl prieglobsčio prašytojo sulaikymo. Taip yra siekiama skatinti užsieniečius laikytis nustatytų Užsieniečių registracijos centro taisyklių bei sumažinti pasislėpimo pavojų.

4. Pažeidžiami asmenys ir šeimos, kuriose yra nepilnamečių užsieniečių, gali būti sulaikyti tik ypatingu atveju. Tai rodo ir nagrinėtos teismų bylos – neretai pasitaiko, kad Lietuvos vyriausias administracinis teismas, atsižvelgdamas į geriausius pažeidžiamų asmenų interesus, skiria alternatyvią sulaikymui priemonę, nors buvo kreiptasi dėl sulaikymo taikymo. Taip pat pasikeitė reglamentavimas dėl alternatyvių sulaikymui priemonių taikymo nelydimiems nepilnamečiams – nelydimi nepilnamečiai nėra sulaikomi, jiems skiriamas atstovas ir jie yra apgyvendinami socialinėje įstaigoje – Pabėgėlių priėmimo centre.
5. Tiek sulaikymo, tiek alternatyvių sulaikymui priemonių taikymo atveju, asmenys, apgyvendinti Užsieniečių registracijos centre, turi teisę naudotis valstybės garantuojama teisine pagalba bei gali gauti daugiau nemokamų medicininių paslaugų nei asmuo, kuriam pritaikyta alternatyvi sulaikymui priemonė ir kuris gyvena savarankiškai.
6. Siekiant užtikrinti sulaikytų užsieniečių teises, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstaiga organizuoja vizitus į užsieniečių sulaikymo vietas ir vėliau pateikia ataskaitas apie atrastus trūkumus bei rekomendacijas, kaip esama situacija galėtų būti gerinama. Institucijos į rekomendacijas atsižvelgia ir jas pagal galimybes įgyvendina.

Statistinių duomenų priedas

Statistiniai duomenys iš ES lygiu suderintų šaltinių, tokių kaip ES statistikos tarnyba (Eurostatas) ir EMN metinė politikos ataskaita, apie, be kita ko, tarptautinės apsaugos priemonių ir grąžinimo procedūras, įskaitant savanorišką išvykimą, rezultatus, bus naudojami suvestinėje ataskaitoje, skirtoje šiame priede pateiktus statistinius duomenis pritaikyti atitinkamame kontekste.

1 lentelė. Statistiniai duomenys apie trečiųjų šalių piliečių, kurie buvo sulaikyti ar kuriems buvo taikomos sulaikymui alternatyvios priemonės, skaičių pagal kategorijas

	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.	2019 m.	Šaltinis / kita informacija
Statistika apie per metus sulaikytų trečiųjų šalių piliečių skaičių							
Trečiųjų šalių piliečių, kuriems taikomos alternatyvios sulaikymui priemonės, bendras skaičius	535	232	183	152	110	54	Migracijos metrašio duomenys
Tarptautinės apsaugos prašymus pateikusių asmenų skaičius, kai taikoma įprasta sulaikymo tvarka (įskaitant pagal Dublino reglamentą)							
Asmenų, sulaikytų pasienyje, kad negalėtų neteisėtai patekti į šalį, skaičius							
Sulaikytų asmenų, kurių atžvilgiu vykdoma grąžinimo procedūra, skaičius (įskaitant sulaikymą iki išvykimo)							
Pažeidžiamų asmenų iš minėtų trečiųjų šalių piliečių kategorijų skaičius							
Pažeidžiami asmenys: nepilnamečiai							
Pažeidžiami asmenys: nelydimi nepilnamečiai							
Kitų trečiųjų šalių piliečių, laikomų imigrantų sulaikymo įstaigose, skaičius							
Statistika apie trečiųjų šalių piliečių, kuriems taikomos alternatyvios sulaikymui priemones, skaičių							
Bendras sulaikytų trečiųjų šalių piliečių skaičius iš šio skaičiaus:	25	33	42	276	89	249	Migracijos metrašio duomenys
Alternatyvos 1, 2, 3:	24	16	14	94	94	94	
Alternatyva 4: apgyvendinti užsieniečių Valstybės sienos apsaugos tarnyboje netaikant judėjimo laisvės apribojimų;	1	17	28	182	40	191	
Alternatyva 5: 2020 m. kovo 1 d. nebuvo prieinamų duomenų.							

EMN – tai migracijos ekspertų tinklas, skirtas rinkti, analizuoti ir dalintis naujausia, objektyvia ir palyginama informacija migracijos bei prieglobsčio srityje. Lietuvoje EMN veiklą LR Vyriausybės nutarimu vykdo Tarptautinės migracijos organizacijos (TMO) Vilniaus biuras.

Lietuvoje EMN Nacionalinio informacijos centro (NIC) funkcijas LR Vyriausybės nutarimu vykdo Tarptautinės migracijos organizacijos (TMO) Vilniaus biuras glaudžiai bendradarbiaudamas su LR vidaus reikalų ministerija, Migracijos departamentu bei Valstybės sienos apsaugos tarnyba. EMN NIC bendradarbiauja ir su kitomis vyriausybinėmis ir nevyriausybinėmis institucijomis, dirbančiomis migracijos srityje.
